

DIRVA

SECOND CLASS USPS 157-580
THE LITHUANIAN NATIONAL NEWSPAPER
6116 ST. CLAIRE AVENUE • CLEVELAND, OHIO 44103
VOL. LXXV GRUODIS - DECEMBER 20, 1990 Nr. 48

TAUTINĖS MINTIES LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS

Lietuva ir JAV

Jų palankumas nėra automatiškas

Vytautas Meškauskas

Žinome, kad šita šalis gali labai daug, jeigu tik nori. Mes norime, kad ji panorėtų šiek tiek daugiau Lietuvai padėti –

taip aiškino savo kelionės tikslą prezidentas Landsbergis Washingtono aerodrome jį sutikusiems tautiečiams. Teisingai. Bėda, kad tą šalį priversti ar įtikinti galvoti vieningai labai sunku, ką mes aiškiai matome kaip tik šiuo metu, sukant galvą kaip pasielgti su Iraku.

Bet tokia čia, kaip ir apskritai demokratijose, tvarka. Kickvienas pageidavimas, noras sukelia diskusijų, bet mažai akcijos. Amerikoje ypatingai, nes čia yra paprotys Kongresui pareikšti savo pasipiktinimą kokiais nors įvykiais užsienyje, bet tai nebūtinai įpareigoja valdžią ką nors konkrečiai padaryti.

Labai geras pavyzdys yra 1974 m. Jackson-Vanek papildymas, varžąs prekybą su sovietais. Praktiškai jis neturėjo daug reikšmės, nes sovietai neturėjo ir neturi ko parduoti. Panašiai buvo ir po disidentų skerdynių Kinijoje. Kongresas pasmerkė bet prezidentas palaikė glaudų kontaktą su Kinijos vyriausybe, nes kokia ji bebūtų, ji valdo bilijoną žmonių. Taip ir dabar – Iraką visi smerkia, bet tik pusė pasisako už karą.

Kartu tenka pastebėti, kad iš principo amerikiečiai yra už visų žmonių ir tuo pačiu tautų laisvę, bet reikalavimas teisės atsitverti nuo kaimynų – nesuprantamas. Jei amerikiečiai su pasipiktinimu žiūri į prancūzų kilmės kanadiečių norą išsiskirti iš Kanados, sunku reikalauti, kad jie su didelėmis simpatijomis, o tuo labiau konkrečiom pastangom remtų Lietuvos pastangas ta kryptimi. To norinti, pirmiausia reikia įrodyti, kad Gorbačiovas niekuo nesiskiria nuo kitų rusų imperijos kūrėjų ir sargų, kuo pašaliečiams dar ir dabar sunku patikėti.

Pažįstą istoriją amerikiečiai prisimena nelaimingą Europos susiskaldymą į nepriklausomas valstybes dviejų pasaulinių karų tarpe – ir jie mato, kas darosi dabar. Slovakai Čekoslovakijoje turi visas galimas teises savitai kultūrai puoselėti, bet

jie nenori duoti ką nors panašaus jų krašto dalyje gyvenančiai stambokai vengrų tautos mažumai. O kas darosi dabartinėje Jugoslavijoje? Rumunijoje? Moldavijoje? Armėnijoje, o paskutiniu laiku ir Gruzijoje? Pagaliau ir Rytų Lietuvoje!

Atsidūrus čia verta prisiminti prieš kurį laiką įvykusį kažkokio chuligano šovinistinį išsišokimą lenkiškoje užkandinėje Vilniuje, kurį GIMTOJO KRAŠTO red. A. Čekuolis iškėlė į didelį įvykį "Kiaulės snukiu" pavadintame straipsnyje. Dabar jau žinome, kad jis ne be reikalo išsigando. Nujaudė, kad vis dar egzistuojanti KGB bandys tokius tautinius jausmus, 'tribalizmą' – kaip juos neseniai pavadino londoniškis THE ECONOMIST, panaudoti imperijos pratęsimui.

Grįžtant į Ameriką reikia taip pat neužmiršti, kad savo laiku Valstybės Departamentas, suprasdams amerikiečių nuotaikas, suvarė emigrantų politiką į PERVERGTAS TAUTAS. Jų bendras balsas skambėjo garsiau už tik vienos giminės šauksmą.

Įžiūrint tautinių nesutikimų kurstyme sovietų pirštus, nesmagiai nuskambėjo – jau po Landsbergio viešnagės Washingtono, – KGB viršininko viešas išspėjimas, kad tautinius nesusipratimus kursto .. užsienio valstybės!

Iki šiol atrodo, kad jie santykiavimą su užsieniu, įskaitant ir aukščiausių pareigūnų vizitus, toleruoja dėl to, kad tie demonstruoja pažangą demokratijos link, nujausdami, kad apsitvėrusių nuo kaimynų valstybių ateities vaizdas nedaug vilioja nei amerikiečius nei Vakarų europiečius.

KGB išspėjimas paskatino kolumnistą R. Novak dabar konkrečiai iškelti jau anksčiau abstrakčiai pareikštą mintį, kad sovietai gali pasinaudoti JAV dėmesio į Persijos įlanką nukrypimu, Lietuvos pastangų į didesnę nepriklausomybę užgniaužimui. Pereitą šeštadienį jis stačiai to paklausė Valstybės D-to Nr. 2 pareigūno, Sekretoriaus pavaduotojo L. Eagleburger, savo ir partnerio Evans TV. programoje.

(Nukelta į 2 psl.)

Specialiai iš Washingtono

"Ši žiema bus kritiška ir Lietuvai ir sovietams..."

Antanas Dundzila

Lietuvos Aukščiausios Tarybos Pirmininkas Vytautas Landsbergis sekmadienį, gruodžio 9 d. atskrido iš Toronto į Washingtoną svarbiems pasitarimams. Po dviejų dienų, antradienio vakare jis išvyko į Lietuvą.

Prezidento Landsbergio viešnagė Washingtono buvo perpildyta Lietuvai svarbiais pasimatymais su aukščiausiais JAV valdžios pareigūnais. Pirmadienį Lietuvos Prezidentą priėmė JAV Prezidentą priėmė JAV Prezidentas Bush'as, o antradienį įvyko pasimatymas su JAV Viceprezidentu Quayle. Labai pozityvūs ir Lietuvai reikšmingi pokalbiai buvo praversti JAV Valstybės Departamente ir su eile Kongreso narių. Taip pat vyko pa-

sitarimai su JAV išeivijos visuomenės vadovais, susitikimai su lietuvių bei amerikiečių visuomene bei spaudos atstovais. Prezidentas Landsbergis su Ponia buvo apsistoję Lietuvos Pasiuntinybėje, Lietuvos Atstovo Washingtono ir Ponios Lozoraičių globoje. Svečio oficialius pasimatymus bei labai plačią vizitų – posėdžių dienotvarkę paruošė ir tvarkė Lietuvos Atstovas Stasys Lozoraitis, talkinamas esminių, Washingtono veikiančių lietuvių organizacijų bei šio istorinio vizito proga talkon sukviestų asmenų.

SPAUDOS KONFERENCIJA

Antradienį Pasiuntinybėje

je valandą trukusioje spaudos konferencijoje dalyvavo apie 30 amerikiečių spaudos atstovų ir toks pat skaičius kitų dalyvių.

Spaudos konferenciją atidarė Ponas Lozoraitis. Prezidentas Landsbergis kalbėjo ir į klausimus atsakinėjo lietuviškai. Jo pasisakymai buvo verčiami. Konferenciją jis pradėjo su šio turinio pareiškimu, po kurio sekė klausimai ir atsakymai:

Pasaulio opinija Lietuvai yra labai svarbi. Mums tenka dažnai aiškinti sovietų propagandos klaidinimus. Eina kova dėl sąvokų, dėl sovietų naudojamų terminų.

Sovietai nori įskiepyti, kad mes esame separatistai, (Nukelta į 7 psl.)

SAVAITINĖ POLITIKOS Apžvalga

Ko verta nauja JAV parama Sovietijai? - Maisto siuntoms sunku įvesti tvarką, bet gal galima pakelti ūpą? - Posėdžiauja sovietų kongresas.

Kaip tyčia, vos 48 valandom po Landsbergio vizito Baltuosiuose Rūmuose pralinkus, prezidentas Bushas paskelbė duosias vieno bilijono dolerių vertės kreditą Sovietijai. O po dar 24 valandų – Vakarų Europos bendruomenė jai pažadėjo 2.4 bilijonų dolerių. Net vargšė Indija išsipareigojo pristatyti vieną milijoną tonų kviečių!

Vokietijos kancleris Kohl pasakė 11-kai kitų Vak. Europos Bendruomenės galvų, kad visai aišku, jog kietos rankos šalininkai Sovietijoje bando trukdyti 'pertvarkai'. Panašiai prasitarė ir britų užs. reikalų min. Douglas Hurd: "Nėra jokios naudos Europai, nėra jokio pelno D. Britanijai, jei Sovietija paskės anarchoje, ar kad ji patektų kokiame atžagareiviškam tironui." Taip pat ir prezidentas Bush, motyvuodams JAV pagalbą, pabrėžė, kad reikia veikti dabar, kad Sovietija nepakeistų pradėto kelio į demokratiją ir laisvą

ūkį.

Šio krašto normaliai prekybai su Sovietija kliudė 1974 m. priimtas demokratų senatoriaus Jacksono ir kongresmano iš Ohio Vanek įstatymo papildymas, neleidžiantis sovietams taikyti vad. 'didžiausio palankumo' principo ir duoti kreditus šio krašto gaminams pirkti, iki prezidentas nekonstatuos, kad sovietai leidžia laisvai emigruoti, turint galvoje žydus.

Tokio įstatymo sovietai iki šiol dar nėra priėmę, bet šiais metais jau išvažiavo 150 tūkstančių žydų į Izraelį ir 50 tūkstančių į JAV. Tai, ir aukščiau nurodytos priežastys, leido prezidentui dabar laikinai suspenduoti Jackson-Vanek nuostatą.

Jau anksčiau JAV administracijos mokėjo tą nuostatą apeiti, kai nebūdavo kur parduoti javų perteklių. Pagal tuos ankstyvesnius susitarimus sovietai gali ir toliau pirkti javų JAV-se, faktinai išpildyti savo išparei-

gojimus, bet kiek geresnėmis sąlygom, ilgesniam išsimokėjimui. Kol kas sovietai visus savo išsipareigojimus išpildydavo.

Šiais metais derlius Sovietijoje buvo labai geras. Problema yra žemės ūkio produktų nepristatymas valstybei už jos nustatytą kainą. Atrodo, kad Gorbačiovas nutarė užpirkimais svetur ir užsienio dovanomis įrodyti savo gamintojams, kad jie negalės daugiau uždirbti ir užtat geriau dabar parduotų. Tai gal ir paveiktų, jei kartu nebūtų įsakyta KGB prižiūrėti maisto pristatymą nustatytomis kainomis, kas paverčia niekais norą sumažinti kainas tik įkalbėjimu.

Sovietai turi nemažas aukso atsargas, bet jų išmetimas į pasaulinę rinką didesniais kiekiais tuoju sumažina kainas.

Ilgainiui didesnės įtakos į sovietinį ūkinį gyvenimą gali turėti Pasaulio Bankas ir Tarptautinis Monetarinis Fondas. Pasaulio Bankas skolina pinigus iš kitų bankų ir perskolina juos atsilikusioms valstybėms, kartu reikalaujamas, kad jos sutvarkytų savo ūkį, ar duodamas tam tikriems projektams, kontroliuojamas jų vykdymą. Pasitarimai tarp to Banko, kurio centras yra Washingtone, ir Maskvos jau seniai vyksta.

Pirmadienį Maskvoje pradėjo posėdžiauti SOVIETŲ KONGRESAS. Jame yra

Lietuva ir JAV...

(Atkelta iš 1 psl.)

Atsakydamas Eagleburger pareiškė, kad jau seniai JAV, norėdamos padėti perestroikai, bendrauja ir su Maskvos centru, ir su atskiromis sovietinėmis respublikomis. Pereitą mėnesį jis susitikęs su Ukrainos ministrų pirmininku bei dvejų respublikų užsienio reikalų ministrais, o taip pat ir su Landsbergiu, kai tą pavardę priminė Novak. Kadangi Washingtono-Maskvos santykių klimatas paskutiniu laikui pagerėjęs, reikia tikėtis, kad sovietai ir toliau nenorėsia jų gadinti. Principe Eagleburger sutiko su Novak, kad nėra didelio skirtumo tarp sovietų Pabaltijo ir Saddam Huseino Kuveito užgrobimo.

Teoriškai taip. Praktiškai tačiau skirtumas milžiniškas. Užtenka tik pažiūrėti į žemėlapi.

Iš kitos pusės

Kaip čia dabar išeina? GIMTASIS KRAŠTAS Lietuvoje metams kaštuoja 9.48 rb., bet į užsienį paprastu paštu 50 rb., oro paštu – 100 rublių. Užsienyje gyvenantys moka 40 dol. oro paštu, 20 dol. paprastu. Tai 8 psl. 312,765 egz. leidinys. Ateinantiems metams ji užsisakė tik kiek per 60 tūkstančių skaitytojų.

Tuo tarpu dvigubai didesnis (16 psl.) ATGIMIMAS, užsiskaitant jį Amerikoje oro paštu per igaliotinį, kaštuoja tik 27 doleriai. Lietuvoje jį užsakant užsienyje gyvenantiems jis kaštuoja rubliais tiek pat, kiek ir GK – 100 rublių. (Šiais metais jis spausdinamas 78 tūkstančių tiražu. Kitiems metams užsisakė apie 15 tūkstančių.)

Neseniai per viešą aukcijoną Vilniuje už dolerį gauta per 20 rublių. Tokiu būdu GIMTOJO KRAŠTO prenumerata užsienyje į Vilnių atneša 800 rublių, ATGIMIMO 540 rublių. Žinoma, realiam gyvenime taip skaičiuoti negalima. Lyginant su Amerikos lietuvių leidiniais, 16 psl. ATGIMIMAS atrodo nebrangus, o keturiasdešimt dolerių reikalauti už 8 psl. GIMTAJĮ KRAŠTĄ – kvepia plėšikavimu. Juo labiau, kad abiejų laikraščių prenumeratoriai Amerikoje yra pensininkai.

Atrodo, kad užsienio lietuviams skirtas periodinis leidinys yra labai reikalingas. GIMTASIS KRAŠTAS tokio didelio tiražo sulaukė ne dėl jo pasisekimo užsienyje, bet viduje, nes buvo vienu iš drąsiausių spaudos organų. Atsiradus dabar bene 600 konkurentų, jis turėtų daugiau atsižvelgti į užsienį, pertvarkydamas savo informaciją užsieniečiams suprantamu būdu: mažiau patoso, daugiau grynų faktų. Bendrai – jis ir dabar įdomus.

Labai gerą išpūdį darė THE LITHUANIAN REVIEW, redaguojamas Amerikoje gimusių žmonių. Jį leido GIMTASIS KRAŠTAS ir ATGIMIMAS kartu. Prenumerata buvo 29 dol., arba 100 rublių mokant krašte. Nežinau, ar jis dar eina, bet toks leidinys, nors sykį per mėnesį, būtų labai naudingas.

Prieš kiek laiko, rašydamas šioje vietoje apie spaudos infliaciją Lietuvoje, prileidau, kad pasibaigus pinigų infliacijai, drastiškai sumažės ir leidinių skaičius. ATGIMIMO red. Rimvydas Valatka, kalbėdamas ta tema Santaros-Šviesos suvažiavime, pasirodė pesimistiškesnis. Jis pranašavo gal tik RESPUBLIKOS išlikimą, kiti laikraščiai priklausys nuo organizacijų ar valstybės pagalbos.

Tikiu į laisvos spaudos galimybes, nors – kaip parodo aukščiau paminėti pavyzdžiai, – geras redaktorius nebūtinai turi būti geras biznierių. Tai žinome ir iš savo praktikos. (vm)

2,250 deputatų, iš kurių trečdalis nebuvo rinkti, bet partijos paskirti. Posėdžiai prasidėjo deputatų priekaištais, kad Gorbačioviui daugiau rūpi patikti užsieniui negu jo paties šalies vargai. Laukiama, kad po smarkios kritikos Kongresas vis dėlto bus paklusnus Gorbačioviui ir patvirtins jo pasiūlytą naują 'suvereninių respublikų sąjungos' sutartį. Pabaltijo kraštai, Armenija ir Gruzija nenori jos pasirašyti.

Tarp Irako ir Sovietijos kilo nesusipratimas dėl

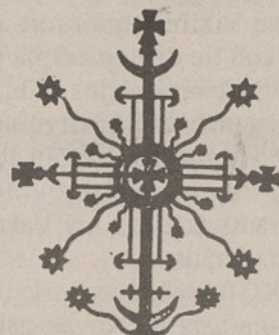
2,300 sovietų technikų išvažiavimo. Prieš juos išleisdamas Irakas reikalauja atsiųgti už darbo sutarčių nu traukimą.

Savo Nobelio premija (per 700 tūkstančius dolerių), Gorbačiovas paskyrė našlaičių namams. Kelis kartus didesnę pelną už savo knygos "Perestroika" platinimą Vakaruose, jis buvo atidavęs kompartijai.

Skaitykit ir platinkit
DIRVA

By David Seavey, USA TODAY

PETKUS
TĖVAS IR SŪNUS
MARQUETTE
FUNERAL HOME

Marquette Funeral Home
2533 West 71st Street
Chicago, Illinois 60629
1-(312)-476-2345

Hills Funeral Home
10201 South Roberts Road
Palos Hills, Illinois 60465
708-430-4455

Visus laidotuvių namus galite pasiekti skambindami 1-(312)-476-2345

ANTHONY B. PETKUS
DONALD A. PETKUS

Petkus Funeral Home
1410 South 50th Avenue
Cicero, Illinois 60650
708-863-2108

Petkus-Butkus Funeral Home
1446 South 50th Avenue
Cicero, Illinois 60650
708-652-1003

DONALD M. PETKUS
LAWRENCE C. GASUNAS

TAUTINĖS MINTIES LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS

DIRVAP.O. BOX 603206
CLEVELAND, OHIO 44103
Tel. (216) 431 - 6344
Fax 216 - 431 - 16146116 ST. CLAIR AVENUE • CLEVELAND, OHIO • 44103
THE LITHUANIAN NATIONAL NEWSPAPEREDITOR: VYTAUTAS GEDGAUDAS
DIRVA (USPS 157580)POSTMASTER: Send address changes to DIRVA
6116 St. Clair Ave., Cleveland, Ohio 44103Second-class postage paid at Cleveland, Ohio • Published Weekly by
American Lithuanian Press & Radio Assn. VILTIS, INC. • Subscription
per year \$25.00 • Single copy 60 cents.Prenumerata metams \$25.00, pusei metų \$15.00 • Atskiro numerio
kaina 60 centų • Straipsniai pasirašyti pavarde, inicialais ar slapyvardžiu
nebūtinai išreiškia redakcijos nuomonę • Nespausdinti straipsniai graži-
nami tik autoriams prašant • Už skelbimų turinį ir kalbą redakcija neatsako.

Šv. Kalėdų džiaugsmas te-
jungia Dirvos skaitytojus,
bendradarbius, talkininkus,
rėmėjus, bičiulius, draugus
ir visus lietuvius čia ir Tėvy-
nėje! Kalėdų eglutės švie-
soje tedingsta dienos rūpes-
čiai, užleidžiant vietą nori-
mos ir siekiamos ateities vi-
zijai. Mūsų pilnos lėkštės
dalis telieka nepaliesta – pa-
sidalinimui su tais, kurių
dar nepasiekė gausybės ra-
gas ... Nepaliaujas ryžtas ir
ištvėrmė Laisvės siekyje te-
randa atsaką laisvame pasau-
lyje!

Čia – nepaliaukime naudo-
jėsi laisvo krašto ir žmogaus
teise kalbėti, plečiant Lietu-
vos draugų ratą. Tekyla vis
stipresni balsai dėl tebesitę-
siančios neteisybės 'Didžių-

jų' draugystėje! Kalbėkime
už tiesioginę paramą jos rei-
kaliniams, bet ne užtikrini-
mui agresijos tęstinumo.
Turime teisę (o ir pareigą!)
reikalauti atskaitomybės už
'bendriems reikalams' sulai-
komas mūsų lėšas!

Naujieji metai teatneša vie-
nybę ir darną Lietuvos vai-
kams – namuose ir pasklidu-
siems plačiame pasaulyje.
Ir Tiesa, ir Šviesa mūsų žings-
nius telydi! ...

Visas mūsų grupinis pajė-
gumas, visas individualinis
įnašas tebūnie besąlyginis
fonas ir užtikrinta parama
galintiems kalbėti Tautos
vardu, jų taip kritiškoms pa-
stangoms, siekiant laisvojo
pasaulio pripažinimo. Pa-

Lietuvos pasiuntinybėje Washington, prezidento Landsbergio pagerbime. Iš kairės: Kongr.
Chris Cox (CA), Vliko pirm. dr. Kazys Bobelis, Lietuvos gen. konsulas Anicetas Simutis, prez.
Vytautas Landsbergis, Juozas Kazickas ir Veteranų D-to sekretorius Edward J. Derwinski.
Br. Čikoto nuotr.

Lietuvos prezidentas Landsbergis Washington

Lietuvos Aukščiausios tarybos pirmininkas Vytau-
tas Landsbergis gruodžio 11-13 d.d. lankėsi Washing-
tone ir ten turėjo susitikimus su JAV prezidentu
Bush, viceprezidentu Quayle ir Valstybės departamen-
to pareigūnais. Antradienio vakarą Lufthansos avia-
kompanijos lėktuvu pirm. Landsbergis išskrido į Mas-
kvą, kur numatė dalyvauti gruodžio 14 d. įvyksian-
čiam Lietuvos Respublikos ir Tarybų Sąjungos valsty-
binių delegacijų susitikime. Tačiau gauta žinia iš Lie-
tuvos, kad TSRS delegacija atidėjo delegacijų konsul-
tacias dėl derybų.

Pirm. Landsbergį iš Lietuvos lydėjo devynių asme-
nų delegacija. Delegacijos narys Lietuvos ELTos spec.
korespondentas R. Barysas iš JAV kapitoliaus šitaip
atraportavo Landsbergio susitikimą su Bushu Lietu-
vos spaudoje:

Pirmadienio rytas Jungti-
nių Valstijų sostinėje prasi-
dėjo daug žadančiai: tradici-
niame rytiniame bryfinge
Baltųjų rūmų atstovas spau-
dai Marlin Fitzwater pareiškė,
kad V. Landsbergis buvo
išrinktas Lietuvos žmonių ir
yra šalies lyderis. Tad prezi-

miršę asmeninius skirtumus,
žygiuokime visi 'vieno būg-
no' takte, kad būtų –

LAISVA LIETUVA!

(sjg)

dentas George Bush ir priina
tokiame range.

Antrą valandą po pietų,
limuzinas su Lietuvos Res-
publikos vėliavėle privažiavo
prie šiaurės vakarinio Baltų-
jų rūmų fasado. Prie durų V.
Landsbergį pasitiko protoko-
lo šefas Ambasadorius Jo-
seph Reed. Pagal Baltųjų
Rūmų tradiciją svečias pasi-
rašė svečių knygoje. Po to
V. Landsbergį palydėjo į
ovalų kabinetą, kur jį pasi-
tiko George Bush. Keletas
minučių skiriama fotografa-
vimui. Atkaklesni bando už-
duoti klausimus, bet Bush su
būdingu amerikietišku lais-
vumu atkerta, jog dabar jis
susikaupęs nuotraukai bet ne
atsakymams į klausimus.
Dar po akimirkos būrys įvai-
riausia technika ginkluoti žur-
nalistų išprašomi iš preziden-
to darbo kabineto.

Po keturiasdešimtys mi-
nučių prie lauke specialiai
žurnalistams įrengtų mikro-
fonų Baltųjų rūmų pievelėje
priėjęs V. Landsbergis pada-
rė pranešimą spaudai.

– Susitikimas su preziden-
tu George Bush suteikė
daugiau pasitikėjimo Jungti-
nėmis Valstijomis, – pasakė
jis. – Lietuvos Respublika
šiuo metu yra atakuojama iš
Kremliaus įvairiais grąšini-
mais. Mus baugina ekono-
minė katastrofa, kariniais

veiksmiais. Todėl mano pa-
grindinis tikslas buvo papra-
šyti kokios nors politinės ap-
saugos iš JAV pusės. Ka-
dangi ši šalis niekada nepri-
pažino ir nepripažins prievar-
tinės aneksijos, įvykdytos
1940 metais, tai aš turiu pa-
grindo tikėtis, kad JAV lai-
kysis aktyvios pozicijos Lie-
tuvai gresiančio pavojaus at-
veju. Prezidentas G. Bush
pažadėjo, jog apsvarstys ga-
limos paramos priemones su
savo patarėjais.

Atsakydamas į žurnalistų
pateiktus klausimus, Lietu-
vos Aukščiausiosios Tarybos
pirmininkas pasakė pagei-
daujas, kad Jungtinės Valsti-
jos aiškiau pasisakytų dėl kai-
kurių Kremliaus pretenzijų,
pvz., kai jis skelbia suveren-
iteto teises į Lietuvą. Kaip
žinoma, dar 1920 metais so-
vietai atsisakė bet kokių su-
vereniteto teisių, o kaip ži-
noma prievartos veiksmai
nesukuria teises į suveren-
itetą. Mes lyginame save
1940-ais metais su Kuveitu
1990-ais, nelinkėdami šiai
mažai šaliai 50 metų kėsti
okupaciją. Manau, kad so-
vietų imperija keičiasi, baig-
damas pasakė V. Landsber-
gis. Ir tai nėra disintegracija,
kaip kad bandoma įteigti. Di-
desne dalimi tai yra dekoloni-
zacija, kai vietoj Sovietų
Sąjungos bus nauja valstybių
bendrija, bet sudarys ją ne
penkiolika respublikų.

V. Landsbergiui išvažia-
vus iš Baltųjų Rūmų, kieme-
lyje pasirodė vienas preziden-
to G. Bush patarėjų, daly-
vavusių susitikime su Lietu-
vos Aukščiausiosios Tarybos
pirmininku. Paklaustas, kaip
vertina įvykusį pokalbį atsa-
kė – pliusui.

Tą patį vakarą Lietuvos
pasiuntinybėje Washington
atstovas Stasys Lozoraitis

(Nukelta į 4 psl.)

Lietuvos Aukščiausios Tarybos pirmininko prof. Vytauto Landsbergio pagerbime Lietuvos
pasiuntinybėje 1990 m. gruodžio 10 d., Gražina ir prof. Vytautas Landsbergiai. Br. Čikoto nuotr.

Girdėta iš Vilniaus

Balys Gaidžiūnas

Po atidėjimo neribotam laikui

Derybos tarp Lietuvos respublikos ir Sovietų Sąjungos delegacijų, turėjusios įvykti gruodžio 13 ir nukeltos į gruodžio 14 d., sovietų komisijos pirmininko vienašališku sprendimu, atidėtos neribotam laikui.

Jokios atidėjimo priežastys nenurodytos. Maskvoje kai kuriems laikraštininkams buvo sakoma, kad Ryžkovas turįs kitų svarbių valstybinių reikalų nes jis tebėra ir ministerio pirmininko pareigose.

Kiek anksčiau, kada dar buvo neaišku ar trečias derybų susitikimas įvyks, R. Ozolas buvo sakęs, kad greičiausia, jog iš būsimų derybų į Vilnių bus parvežtas Maskvos ultimatus – naujos blokados pradžia.

Kol kas nei ultimatumo, nei blokados neskelbiama. Ir tai tur būt pasėkos V. Landsbergio lankymosi Baltuose Rūmuose, kur prezidento Busho buvo sutiktas, kaip laisvuose rinkimuose išrinktas Lietuvos Prezidentas ir prašantis paramos prieš sovietų spaudimą. G. Bushas nieko tikro V. Landsbergiui nepažadėjo, bet nežinia ką jis sakė tada Baltuosius Rūmus lankančiam Shevardnaze, o gal tik jo prašė. Baltųjų Rūmų išleistas komunikatas Lietuvai palankus.

Ramiai dirbti ir naujais, reikalingais įstatymais bei jų įgyvendinimu stiprinti kovo 11 atkurtą nepriklausomybę. Gal atšaukti moratoriumą ir derybų pradžios protokolą? Gal, kaip rašytojas Jonas Mikėlinas gruodžio 13 d. kalbėdamas per Vilniaus radiją pasakė: kai Sovietų Sąjungos išsikvėpimo rūbas leis paskutines siūles ir baigs sutrukinėti, gal atsiras kokių geresnių derybų galimybių išeiti į pilną nepriklausomybę.

• **K. PRUNSKIENĖ** pranešė, kad po pasirašymo ekonominės sutarties su Ukrainos respublika tikimasi, jog panašios sutartys bus pasirašytos su Rusijos ir Baltgudijos respublikomis.

K. Prunskienė dar šių metų pabaigoje ar kitų metų pradžioje tikisi lankytis Australijoje. Ten tikisi gauti pašarinių grūdų, ir kitokio gyvuliams reikalingo maitos, kurio Lietuvoje, išplėtus guvulininkystę, pakankamai neužsiauginama.

Šios savaitės pabaigoje K. Prunskienė lankėsi Suomijoje. Tai vis kelionės, kurios surištos su Sovietijos nuolatinio gasdinimo blokados teroru.

• **ANDRIUS BUTKEVIČIUS**, Krašto apsaugos vadovas, lankosi Švedijoje. Ten tyrinėja sąlygas, kaip geriau tokius apsaugos reikalus pritaikyti Lietuvoje. Be eilės susitikimų su tų reikalų specialistais, jis susitiks ir su Švedijos karinių jėgų vadovaujančiais asmenimis.

R. OZOLAS, pavaduodamas V. Landsbergį, priėmė Vengrijos generalinį konsulą. Su Vengrija tikimasi greit atnaujinti diplomatinis santykius. Tikimasi, kad tuo paseks ir Lenkija.

• **TARYBINĖ KARIUOMENĖ** Lietuvoje nuo 1991 metų pradžios nebesaugos Lietuvos kalėjimų. Tuo rūpinsis Lietuvos Vidaus reikalų ministerija. Apsaugai reikalingos pajėgos jau ruošiamos.

• **NAFTOS PRODUKTŲ** kainos Lietuvoje vėl pakeliamos. Ilgesnės kelionės autobusu kainuos dvigubai, o miestų susisiekimu net 4 ar 5 kartus brangiau.

• **LIETUVOJE ESANTI** sovietinė kariuomenė, kaip ateinančios žinios iš Lietuvos sako, po sovietinės kariuomenės vado Jazuvo kalbos, pradeda įnirtingiau reikštis gaudant iš kariuomenės pasitraukusius, saugojant tarybiniais metais pastatytus paminklus, sulaukiant neva įtartinus asmenis ir demonstruojant savo galią kur jos nereikia.

• **LIETUVOS MILICIA** ir savivaldybių suorganizuota policija, dabar bus vadinama tik vienu vardu – policija. Ji bus pavaldi Vidaus reikalų ministerijai ir jos atlyginimai nuo 1991 metų pradžios bus mokami iš Lietuvos biudžeto.

• **KAD IR KAIP** sovietinė valdžia spaudžia Lietuvą ir kitas Baltijos valstybes likti 15-os respublikų "laiminųjų sudėty", bet tos respublikos eina savo keliu.

Gruodžio 8 d. Estijoje, Talino mieste, buvo atidaryta Lietuvos atstovybė. Jos vadovu paskirtas Sigitas Kunderauskas. Atidaryme dalyvavo net kai kurių, Lietuvai draugiškų kraštų atstovybių pareigūnai iš Maskvos. Laukiama kas paseks drąsų Estijos žingsnį.

• **LIETUVOS KOMUNISTŲ** partijos 21-as suvažiavimas Vilniuje, kaip buvo laukta, nesuskilo į dvi ar tris dalis, bet tik pakeitė savo vardą. Dabar vadinsis Demokratai darbo partija.

Suvažiavimas priėmė rezoliuciją, kad partija praityje ra padariusi daug žalos Lietuvai, bet dabar pasisako už pilną Lietuvos nepriklausomybę. Tik tos nepriklausomybės siekimas kiek kitoks – palaipsniui,

Lietuvių Bendruomenės veikėjai su prez. V. Landsbergiu. Iš kairės: JAV LB Krašto valdybos pirm. dr. Antanas Razma, Lietuvos prezidentas prof. Vytautas Landsbergis, LB visuomeninių reikalų tarybos narė Regina Narušienė ir LB visuomeninių reikalų tarybos pirm. prof. dr. Tomas Remeikis. Br. Čikoto nuotr.

Pareiškimas dėl branduolinio ginklo neplatinto

Pastaruoju metu kai kurie ankščiau Tarybų Sąjungos vadovai reikė būkštavimus, o kartais ir tiesiogiai kaltino nepriklausomybės siekiančias Baltijos valstybes, suverenias respublikas,

kad jos norinčios įsigyti branduolinį ginklą. Negana to, spekuliuodami tuo ir klaidindami pasaulio visuomenę, tam tikri Tarybų Sąjungos suksniai mėgina tuo apriboti respublikų suverenumą ir sustabdyti jų žengimo į nepriklausomybę procesą.

Dėl to mes laikome reikalinga pareikšti:

a) Baltijos valstybių vyriausybės niekada nereikalaus, kad branduolinis ginklas būtų respublikų žinioje;

b) Baltijos valstybių vyriausybės ketina vykdyti branduolinio ginklo neplatino, nebranduolinių zonų sudarymo politiką ir yra pasirengusios tarptautiniam bendradarbiavimui šioje srityje;

c) mes esame įsitikinę, kad mūsų nemilitarizuotų neutralių valstybių atsiradimas ateityje bus naujas tarptautinio saugumo veiksnys;

d) mes sveikiname perspektyvą, kad prasidės naujos Tarybų Sąjungos ir JAV derybos dėl jų branduolinių priemonių sumažinimo.

Reiškiamo viltį, kad vy-

riausybės ir tautos kartu su mumis yra susirūpinusios dėl pavojaus laisvei ir demokratijai, kuris kyla tada, kai branduolinio ginklo veiksnys tampa politinio spaudimo priemone.

Pareiškimas lieka atviras, kad jį galėtų pasirašyti kitų valstybių ir TSR Sąjungos respublikų vyriausybės.

Latvijos Respublikos Ministrų Tarybos Pirmininkas I. GUODMANIS

Lietuvos Respublikos Ministrė Pirmininkė K. PRUNSKIENĖ

Estijos Respublikos Vyriausybės Pirmininkas E. SAVISARAS

Talinas, 1990m. gruodžio 8d.

mažiau rūstinat "didįjį brolių".

Naujos partijos vadovai siūlė visoms grupuotėms pasirašyti bendrą deklaraciją. Bet toks siūlymas iš kitų susigrupavimų nesulaukė pritarimo, nes į juos buvo kreiptasi, kad neskubėtų keisti vardą. Esą, jiems patiems reikia teisingiau įvertinti žalą, kurią komunistai yra padarę Lietuvai.

Nepaklaudyta ir kito motyvo, kad būdami gausesni už Borokevičiaus vadovaujamus komunistus, gali visada į juos pirštu rodyti, jog tai ne Lietuvos, o prieš Lietuvą dirbančių, iš svetur vadovaujančių, susiplakėlių būrys.

Tos naujos partijos pirmininku, kaip ir buvo laukta, išrinktas Algirdas Brazauskas. Pasak pirmininko, tai didelis susigrupavimas, siekias 56,000 asmenų. Bet toks skaičius buvo anksčiau, o kiek ištikro bus dabar-laikas parodys.

• **GRUODŽIO 14d.** Vilniuje prasidėjo Lietuvos Rašytojų Sąjungos suvažiavimas. Pirmą dieną suvažiavime buvo išregistruavę 197 rašytojai. Suvažiavimui vadovauja pirmininkas Vytautas Marcinkus. Jis padarė platesnį pranešimą apie Lietuvos rašytojų naikinimą, kalinimą, tremimus ir kitokį terorizavimą.

• **Į VILNIŲ** yra atvykęs Izraelio parlamento pirmininkas. Jis ir jo žmona yra kilę iš Šiaulių miesto. Žada ir tam mieste lankytis kai tik atliks reikalus Vilniuje.

• **PALANGOS GINTARO** muziejaus vagių skaičius gausėja. Be pirmojo, 22 metų jaunuolio, kuris tą 77 gabalų gintarą norėjo parduoti vokiečiui, suimti dar du 21 metų amžiaus, lietuviškai kalbantys jaunuoliai.

Lietuvos saugumo valdininkams, už apsukrų vagių gaudymą, vyriausybė paskyrė 15,000 rublių premijoms. "Respublikos" laikraštis dar pridėjo 3,000 rublių.

Didysis gintaro gabalas, kuris buvo pavogtas ir vėl atgautas, yra beveik žmogaus galvos didumo ir sveria virš 6 kg. Jis muziejaus sąrašuose vadinamas Saulės akmeniu.

Landsbergio viešnagė

(Atkelta iš 3 psl.)

surengė priėmimą V. Landsbergio garbei, į kurį buvo pakviesti užsienio šalių, remiančių Baltijos respublikų dalyvavimą Helsinkio procese, ambasadoriai, JAV valdžios pareigūnai, kongresmenai, senatoriai.

(LIC)

Skaitykite ir platinkite
DIRVA

NATIONWIDE INSURANCE
NATIONWIDE IS ON YOUR SIDE

APDRAUDOS reikalais geriausius patarimus gausite kreipdamiesi į **OBELENIO** apdraudos įstaigą — 6028 Mayfield Road, Suite 10, Mayfield Hts., Ohio 44124. Skambinti (216) 442-6810.

Senatoriaus Daniel P. Moynihan akiratyje

Antanas Dundzila

JAV senatorius Moynihan yra JAV lietuviams ne tik įdomi, bet ir svarbi asmenybė. Įdomi ir svarbi todėl, kad jis principingai pasisako už Lietuvos reikalus.

Yra ir kita šio senatoriaus veido pusė. Su intelektualiniu išvalgumu jis dalyvauja įvairių JAV rūpesčių sprendimuose. Štai dabar, Persijos įlankos krizės sūkurėje, lapkričio 15 dienos data jis išleido aplinkraštį, pavadintą "Karas?". Prieš kelias savaites jo mintys taip pat tilpo savaitinio NEWSWEEK žurnalo laidoje. Visiems, kurie, kaip gležnos peteliškės, liepsną, nepuola į prezidento Bush'o politikos sterblę, čia suminėtas Moynihan'o aplinkraštis yra informuojantis ir išvalgus. (Prezidento Bush'o peteliškėms, aišku, Sen. Moynihan mintys yra kaip žvairūs vėjas.)

Lietuviams tas aplinkraštis dar yra įdomus tuo, kad jame, rašydamas apie JAV politiką, autorius mini Baltijos kraštus. Šiais laikais, kai Amerikos politikai bei žinių tiekimo sriautas apie Pabaltijį mieliau tyli, tokia Sen. Moynihan pastaba yra lygintina su šviežio oro srove, mūsų interesų gyvybei labai reikalinga. Tokiu būdu JAV politikos fone juk yra keliamas mums rūpimas klausimas.

Nuo 1976 metų New Yorko valstiją atstovaujantis senatorius Daniel Patrick Moynihan yra 63 metų amžiaus, aiškiai liberalinių pažiūrų Amerikos valstybininkas. Prezidento Johnson'o laikais Darbo ministerijoje porą metų turėjęs viceministerio vietą, 1973 – 1975 jis buvo JAV ambasadoriumi Indijoje, o 1975 – 1976 vadovavo JAV delegacijai Jungtinėse Tautose. Vienu metu Senato komisijos sudėtyje jis buvo stipriai susikirtęs su JAV Žvalgybos (CIA) įstauga, pagal ją pakankamai neinformuojančia Kongreso vadų apie tam tikras neviešas operacijas. Kaip kad bus matyti iš jo aplinkraščio, informacijai senatorius skiria didelę reikšmę.

Senatorius pasižymi stipriu intelektualiniu nusiteikimu, kartais siūlomais radikalaus pobūdžio sprendimais ir dideliu žinių bagažu.

Lietuviams tikėtų senatoriaus pareiškimus sekti. Jo nuomonė dažnai telpa plačiojoje spaudoje, o jo štabas atsakinėja į laiškus. Be abejo, New Yorko gyventojų laišškai jam yra svarbiausi. Tačiau vedamas, spėju, savo

intelektualinių polinkių, jis nebijo ir viešumoje "nepopuliarių", daug kam "nepraktiškų" atrodančių temų, kaip kad dabar yra Lietuvos laisvės aspiracijos. Jo adresas: Sen. Daniel Moynihan, U.S. Senate, Washington, D.C. 20510.

Tad perverskime tą netrumpą, 3 - 1/2 didelio formato puslapių senatoriaus pareiškimą.

Visų pirma tektų pastebėti, kad straipsnis yra stilिंगai parašytas. Jį skaitai beveik kaip Br. Railos raštus – tik čia anglų, o ne lietuvių kalboje! Taigi, jau pats pasiskaitymas yra apčiuopiamas malonumas. Pareiškime randame daug asmeninių autoriaus išpušių, yra istorijos, dokumentuotų faktų.

Pareiškimo tematikos užuomazgą (laisvai verčiant iš anglų kalbos) autorius formuluoja šitaip:

Staiga maždaug prieš metus pradėjo aiškėti, kad karo nebus, kad galima pradėti gal-

voti apie taikingą gyvenimą... Autorius tada net suabejojo, ar, tiek dešimtmečių išgyvenus karo šešėlyje, pasaulis mokės protauti apie taiką. (T. Sorensen šį klausimą panašiai formulavo šios vasaros FOREIGN AFFAIRS žurnalo laidoje atspausdintame straipsnyje. Apie tai buvo rašyta DIRVOJE, 1990. IX. 13,20).

Moynihan čia sustoja prie vienos prezidento Wilson'o kalbos, kurioje Wilson'as pranašiskai išdėstė karo gresmės keičiamą valdžios aparato mentalitetą. Anuomet pagal Wilson'ą ir dabar, pagal Moynihan'ą, šaltasis karas išaukštino krašto prezidento, kaip vyriausiojo karių pajėgų vado, rolę; idiegė vis augantį slaptumo reikalą; ir, trečia, įskiepinu nuolatinės krizės buvimą aplinką. Autorius kiek ilgiau sustoja prie slaptumo padarinių: 1957 prezidentui buvo paruoštas, deja, klaidingas dokumentas, kurio visuomenė negalėjo matyti iki 1973.

Kadangi jis buvo "slaptas", jis buvo neprieinamas viešosios opinijos tikrinimui bei debatams... To pasėkoje keli Amerikos prezidentai buvo įtaigoti Sovietų Sąjungą matyti kitokioje šviesoje...

1990 rugpiūčio 2 dieną Amerika buvo pastatyta prieš naujos krizės egzaminą, pirmąjį po šaltojo karo pabaigos. Tolimesnę įvykių eigą, su didžiąja naujiena Jungtinėse Tautose – kur sovietai ir kiniečiai pirmą kartą istorijoje sutarė su amerikiečiais – visi DIRVOS skaitytojai dar gerai prisimena.

Tuo laikotarpiu sen. Moynihan apsilankė Artimuose Rytuose. Grįžęs jis Kongrese siūlė ir skatino rezoliuciją, remiančią JAV prezidento paskelbtą "atgrąsint ir apgint" (deter and defend) tikslą. Pasirodė, kad Baltieji Rūmai tokios rezoliucijos nenorėjo, nes laikė, kad prezidentas turi teisę šioje krizėje elgtis taip, kaip jam patinka. Pagal Moynihan'ą, be platesnių paaiškinimų, be viešų debatų, reikalai vėl buvo stumiami į buvusį šaltojo karo mentalitetą, kurį dengė prezidento neva tai teisės ir (vėl!) tas nelemtas slaptumas. Senatoriaus nuomone, reikalai

riedėjo Amerikai pavojinga linkme. Ryškėjo galimybė, kad be aiškiai apibrėžtų sąvokų, rezultate Amerika atsidurs "prieš juos", nežinant, kas tie "jie" iš tikrųjų yra, ko norima.

Palietęs sankcijų reikalą, Moynihan rašo, kad, laikui bėgant, jis pradėjo vis daugiau rūpintis Baltųjų Rūmų politikos prieštaravimais. Pasakytoje Senate kalboje jis iš NEW YORK TIMES laikraščio citavo Reston'ą, suminėdamas Pabaltijo kraštus:

Vienas iš didžiųjų prezidento užsienio politikos tikslų buvo įtikinti Gorbačiovą nenaudoti jėgos Pabaltijo valstybėse ir Rytų Europoje. Tačiau tas pats mūsų prezidentas įvykdė invaziją Panamoje, tuo sulaužydamas išipareigojimus Jungtinėms Tautoms. Tos invazijos pasėkoje buvo suareštuotas 25 centų vertės diktatorius, nors dabar ir nežinome, ką su juo daryti. Sutrypę išipareigojimus Jungtinėms Tautoms, Irako krizės reikaluose kreipiamės į jas.

Toliau Moynihan rašo, kai po rinkimų staiga pasikeitė prezidento politika: didinamos karinės pajėgos P. Arabijoje, o pats prezidentas pareiškė, kad Irakas provokaciją jau įvykdė, užblokuodamas Amerikos ambasadą Kuveite.

Žvelgiant į ateitį, reikia skaitytis su mintimi, kad Amerikai truks apie du mėnesius (nuo lapkričio pradžios) sutelkti dvigubai didesnę kariuomenės kiekį tose smėlio dykumose. Reikia taip pat skaitytis, kad 1991 kovo 17 prasideda musulmonų Ramadan šventė, po jos – birželio mėnesį ateis vadina ma haž – metinės kelionės į Meką laikotarpis. Švenčių metu musulmonų tikybos kraštuose karo veiksmų nebus. Po to jau ateis vasara ir dykumos karščiai. O po metų laiko greičiausiai realizuosis Amerikos kariškių rūpestis, kad Amerikos pajėgumas puolimui bus "atšipęs".

Moynihan rašo, kad kai pasibaigs tas, spėju lapkričio mėnesį vykęs Senato apklausinėjimas, žymus ir gerai informuotas senatorius priėjo prie besikalbančiųjų Valstybės Sekretoriaus Baker ir Senatoriaus Moynihan. Tas senatorius išsiėmė iš piniginės penkinę ir jiems pareiškė: "Statau \$5 už sausio 5 dieną!"

Kaip kad minėjome pradžioje, šį aplinkraštį Sen. Moynihan štabas išleido lapkričio 15 dieną. Padėtis yra rimta. Ar DIRVOS skaitytojai yra pasiruošę sausio 5 ar kad ir 15 dieną vienaip ar kitaip pradedamiems karo veiksams?

(Nukelta į 6 psl.)

DANIEL P. MOYNIHAN
NEW YORK

United States Senate

WASHINGTON, D.C. 20510

October 5, 1990

Mr. Antanas V. Dundzila
7621 Tremayne Pl., #202
McLean, Virginia 22102

Dear Mr. Dundzila:

Thank you for your concern about the situation in Lithuania. The occupation of the Baltic states and their incorporation into the Soviet Union is the last, unresolved crime of the Hitler-Stalin era. Lithuania must go free.

I believe that there is a role here for international law. That Lithuania was taken illegally is beyond dispute. In a set of secret protocols to the infamous Molotov-Ribbentrop Pact, Hitler and Stalin swapped Lithuania back and forth. First, they gave it to Hitler, then most of it to Stalin and in the end Stalin bought title to all of Lithuania from the Nazis for 7.5 million gold dollars. President Gorbachev has repeatedly said that the international community should make greater use of international law and the world court. Let us put him to the test. The court will rule that the Soviet Union must let Lithuania go. This will set a precedent for the peaceful independence of Latvia and Estonia as well.

Some fear that the world court would not be objective, but when the United States presents a strong case, it has not experienced any difficulties with the court: the court's ruling in our favor on Iran's seizure of the hostages was by a vote of 13 to 2.

This is surely not the only step we must take and you may be assured that I will support any initiative which holds out the realistic prospect of bringing Lithuania's independence closer.

Sincerely,

D. Moynihan

Daniel Patrick Moynihan

Politinio netikrumo debesys vėl gaubia Lietuvą

MIELI BROLIAI IR SESĖS,

Kalėdų šventė mums vėl duoda progą apmąstyti Kristaus atėjimo prasmę ir palaimą. Jo išsikūnijimo paslaptis ir išjungimas į žmonijos istoriją kaskart išgyvenamas skirtingai, bet visada su viltimi, su paguoda ir pasitikėjimu. Jo meilės ir dorovės principai yra žmonijos tikroji dvasinė jėga, kuri ypač dabar reikalinga mūsų tautai, kovojančiai už egzistensiją laisvų valstybių šeimoje.

Džiugios ir viltingos mums buvo praėjusių metų Kalėdos. Mes jautėme, kad pildosi Izaijo pranašystė: "Tauta, kuri vaikščiojo patamsyje, išvys skaisčią šviesą; gyvenantiems tamsybių šešėliuose užtekės šviesybė" (Iz. 9:11). Iš Vilniaus katedros, televizijos pagalba, laisvėjančiai tautai ir pasauliui sklido arkivyskupo Julijono Steponavičiaus žodžiai: "Mums išaušo šventa diena. Ateikite, tautos, pagarbinti Viešpaties, nes šiandien didi šviesa apšvietė mūsų žemę"...

1990 metų eiga vėl atnešė naujų palaimų ir pastiprinimo mūsų krikščionišką viltį. Demokratiškai išrinkta Lietuvos Aukščiausioji Taryba kovo 11 vienbalsiai atstatė sovietinės okupacijos užgniauztą nepriklausomybę ir kartu su bažnytine vadovybe ryžtingai ėmėsi mūsų tautos kultūrinio, dvasinio ir religinio gyvenimo atnaujinimo. Į mokyklas buvo grąžintas religijos dėstymas, nebevaržomas į seminarijas, Vytauto Didžiojo Universitete atsteigtas teologijos-filosofijos fakultetas, ligoninėse įrengtos koplyčios, vykdo-

mi bažnytinės filosofijos ir muzikos meno simpoziumai, atsikūrė ideologinės ir karitatyvinės organizacijos, atsidarė suniokotos bažnyčios ir vienuolynai. Birželio 24 Gedulo ir Vilties dienoje Lietuvos vyskupai ir vyriausybė atnaujino 1934 metais padarytą pasiaukojimą Švenč. Jėzaus Širdžiai ir iškilmingu oficialiu aktu iš naujo pasirinko Kristų į laisvą gyvenimą žengiančios tautos vadovu. Po keturiasdešimts su viršum metų iš viešojo gyvenimo išstumtas pasaulio Išganytojas vėl tapo tautos "keliu, šviesa ir gyvenimu", nes buvo įsitikinta, kad krikščionybė yra pats didžiausias tautos gyvastingumo ir kūrybingumo šaltinis.

Vilties teikia ir naujai priimtas Sovietų Sąjungos "sąžinės laisvės" įstatymas. Nežiūrint kokia bebūtų tų įstatymų vertė, bet visvien tai yra konstitucinis užtikrinimas, kad Stalino laikų brutalaus religijos persekiojimo ir pagrindinių žmogaus teisių paneigimo laikai pasibaigė.

Kristaus grįžimą į sovietinio ateizmo prislėgtus Rytų Europos kraštus išgyvename ne tik mes, bet ir viso pasaulio krikščioniška bendruomenė. Lyg pirmųjų Kalėdų Trys Karaliai iš visų kraštų skubame su dovanomis pasveikinti ateinantį Kristų, vedami aušros, kuri žada laisvą rytojų. Vietoj aukso, kvepalų ir myros, nešame rūbus, vaistus, knygas, bažnytinius reikmenis ir technikos civilizaciją. Kiekvienas savo būdu stengiamės plėsti teisingumo ir meilės karalystę iš "blogio imperijos" išsivadujančiose šalyse. Šalia lietuviškų šalpos ir pagalbos fondų, Europoje ir Amerikos žemyne įsisteigė specialūs Ad Hoc komitetai, kurie įsipareigoja teikti finansinę, techninę ir organizacinę pagalbą tiek Lietuvos, tiek ir kitų kraštų atsikuriančiom Bažnyčiom.

"Ilgus metus meldėmės ir rezoliucijomis reikalavome laisvės Rytų kraštams", kalbėjo arkivysk. John May, JAV Vyskupų Konferencijos suvažiavime š.m. lapkričio 14 Washingtonė. "Dabar, tęsė jis, mes esame įpareigoti dėkingumo ir solidarumo dvasioje sutelkti savo išteklius milžiniškam darbui – pagelbėti Bažnyčiai pasinaudoti atgauta laisve". Dideliam nustebimui, Konferencija vienbalsiai priėmė lėšų telkimo planus.

Politinio netikrumo debesys dabar vėl gaubia Lietuvos padangę. Vienybės bei sutarimų stoka lėtina valstybės atsikūrimo procesą. Kyla nusivylimas, abejonės, ne-

pasitikėjimas. Stabtelėkim ir pažvelkim šiek tiek atgal į tautos istoriją. Sunkiausiais vergijų laikais kalėjimuose, lageriuose, Sibiro taigose tikrai dvasinė jėga padėjo kankiniams išlaikyti pusiausvyrą... Siekime ne vien materialinės gerovės, bet pirmoj vietoj dvasinių vertybių. Jei gu abejojame – melskime į Dangų suraminimo. Jei gu svyruojame – pasikliaukime Viešpaties pagalba. Jei gu jaučiamės nusivylę – pasisemkime jėgų iš Kristaus kentėjimų. Gyvendami krikščionybės principais, būsime teisesni, o Dievo ranka ir Dievo palaima išves mus į geresnį rytojų.

Kristui gimus Betliejuje, angelai giedojo: "Garbė Dievui Aukštybėse ir ramybė žemėje geros valios žmonėms". Krikščionišku gyvenimu ir aktyvia artimo meile teikime Dievui garbę ir neškime ramybę gyvenimo prasmės ieškantiems žmonėms. Tada galėsime su dėkingumu švęsti Kristaus gimtadienį ir su šviesiu optimizmu sutikti naujuosius 1991 metus.

Džiugių Šv. Kalėdų ir Dievo palaimos Naujuose Metuose linkiu visiems – gyvenantiems išeivijoje ir laisvėjančioj tėvynėj Lietuvoj.

Vysk. Paulius Baltakis,
OFM
Kalėdos 1990 m.

• **MIRUS BARBARAI PETKUVIENEI**, St. Petersburg Lido Beach kaimynų užuojautoje, atspausdintoje Dirvoje Nr. 39, praleistas žodis dukterims. Atsiprašome dėl klaidos.

• **ONA VILĖNIŠKIENĖ**, Dorchester, Mass., Dirvai pa remti atsiuntė 50 dol. Ačiū.

• **STASYS SMAIŽYS**, St. Petersburg, Fl., atnaujin-damas Dirvos prenumeratą, pridėjo auką 20 dol. Ačiū.

• **J. NAUSĖDA**, Woodland Hills, Ca., atnaujin-damas Dirvos prenumeratą, pridėjo auką 25 dol. Ačiū.

• **GIEDRĖ IR JONAS STANKŪNAS**, Cos Cob, Ct., užprenumeravo Dirvą Vytui Staškui, Floridoje, kaip kalėdinę dovaną. Sveikiname.

• **BRONĖ MACIAUSKIENĖ**, Sunny Hills, Fl., atnaujin-dama Dirvos prenumeratą, pridėjo auką 75 dol., linkėdama redaktoriui ir visam štabui dar ilgus metus darbuotis ir ilgai gyvuoti. Ačiū už auką ir linkėjimus.

• **JUOZAS BRIEDIS**, Bloomfield, Mi., atnaujin-damas Dirvos prenumeratą, pridėjo auką 25 dol. Ačiū.

• **DR. WILHELMINE T. JAKŠTAS**, Lakewood, Oh., Dirvai paremti atsiuntė auką 35 dol. Ačiū.

Kalėdų Švenčių ir Naujų 1991 Metų proga sveikiname Amerikos Lietuvių Tautinės Sąjungos Garbės Narius, Tarybos Narius, Skyrių Valdybas, Sąjungos Narius ir visus Tautinės Minties Žmones.

Taip pat džiaugiamės atsikūrusia Tautine Sąjunga Lietuvoje, linkėdami jai ir toliau ryžtingai kovoti dėl galutinės Lietuvos nepriklausomybės.

Amerikos Lietuvių Tautinės Sąjungos
Valdyba:

Dr. Povilas Švarcas
Rūta Sakienė
Jonas Petronis
Karolis Milkovaitis
Ramūnas Bužėnas

Šv. Kalėdų ir Naujų Metų proga sveikiname visus korporantus ir jų šeimas čia išeivijoje ir Lietuvoje.

Džiaugiamės, kad Korp! Neo-Lithuania atsisteigė Vytauto Didžiojo universitete Kaune ir linkime jai jau ateinančiais metais pilnai atgauti savo nuosavus rūmus Kaune.

Korp! Neo-Lithuania
Vyr. Valdyba:

Jurgis Lendraitis
Audronė Gulbinienė
Vida Jonušienė
Algis Augaitis
Vaclovas Mažeika

Irena ir Leonas Kriaučeliūnai švenčių proga nuoširdžiai sveikina Gimines, Draugus ir Pažįstamus, linkėdami geros nuotakos, sveikatos ir visokeriopos laimės ateinančiuose Naujuose Metuose.

Šv. Kalėdų ir Naujų Metų proga sveikiname visus ALT S-gos Bostono skyriaus narius ir jų šeimas, taip pat ALT S-gos Garbės Narius STASĮ SANTVARĄ ir JUOŽĄ KAPOČIŲ ir jų šeimas.

ALT S-gos
Bostono Skyriaus Valdyba

MIELI
LIETUVYBĖS IŠLAIKYMO
RĖMĖJAI!

LIETUVIŲ FONDO VADOVYBĖ
SVEIKINA JUS SU
ŠV. KALĖDOMIS IR NAUJAISIAIS METAIS,
LINKĖDAMA AUKŠČIAUSIOJO PALAIMOS
ASMENINIAME GYVENIME
IR LIETUVYBĖS IŠLAIKYMO BEI
LIETUVAI LAISVĖS
ATGAVIMO DARBE.

DĖKOJAME UŽ JŪSŲ DOSNIĄ PARAMĄ,
KAUPIANT LIETUVIŲ FONDO PAGRINDINĮ
KAPITALĄ, KURIS JAU PRAŠOKO PENKIS MI-
LIJONUS DOLERIŲ.

TEGU 1991-JI METAI BŪNA MŪSŲ
IR TAUTOS VILČIŲ IŠSIPILDYMO METAI!

LIETUVIŲ FONDAS

Sen. Moynihan...

(Atkelta iš 5 psl.)

"Nuo karo, maro ir bado saugok mus, Viešpatie!" – yra daug kartų girdėti ir giedoti maldos žodžiai.

Šita karo gresmė atitraukia pasaulinį dėmesį nuo kritiškų Lietuvos reikalų, o Gorbačiova daro Bush'o partneriu, pirmąją pasibaigusio šaltojo karo, meile. Panašiai buvo ir 1956, kai Suezio kanalo krizė nužėrė šalin pasaulio dėmesį nuo šaudomų ir tankais triuškinamų Vengrijos sukilėlių. Dar ši pavasari, pradžioje santūriai pasidžiaugęs laisve Lietuvoje, Bush'as vėliau pradėjo šalin-tis nuo Lietuvos, viešai aiškin-o: "Aš nenoriu antros Vengrijos... Viskas turi būti sprendžiama derybomis..." Ironiška, nes šiandien Irako krizė yra gan tikslus 1956 metų Vengrijos istorijos pasikartojimas Lietuvai.

'Ši žiema bus kritiška ir Lietuvai ir sovietams...'

(Atkelta iš 1. psl.)

kad siekiame atsiskirti nuo savo valstybės. Tereikia pagalvoti apie šiuolaikinį Kuveitą ir klausti, ar Kuveito priešinimasis Irakui yra separatizmas.

Pasaulis nesutinka su Saddam Husein'u, kuris teigia, kad Kuveitas liks amžinai Irako nuosavybėje. Lietuvos atveju pasaulis tačiau kitaip galvoja.

Tęsiasi grąšinimai, kad Lietuva privalo gyventi pagal sovietų konstitucijos normas ir vakarai čia nemato agresijos. Pačioje Lietuvoje Maskva provokuoja mikro-separatizmą, o respublikoms ta pati Maskva jos pačios taip vadinamą "serparatizmą" neigia ir smerkia. Dabar net patys sovietų vadai jau pradėjo cituoti teises į caristinės Rusijos užkariautų žemių nuosavybę, tuo neigdami mums mūsų pačių teritoriją.

Mes norime tikėti, kad į šiuos dalykus pasaulis žiūrės logiškai ir objektyviai, nes čia suminėtai argumentais bandoma mus spausti, mūsų nepriklausomybės aspiracijas trypti. Lietuvoje sovietų agresija vyksta nuo 1940 metų. Šios mano kelionės tikslas ir buvo ši reikalą vakarų valstybėms išaiškinti.

ATGARSIAI SPAUDOJ

Vietinės amerikiečių spaudos reakcija buvo šaltoka. Gruodžio 11 d. THE WASHINGTON POST savo 17 skilties inčų ilgumo reportažą pavadino "Bush'as ty lokai ("low-key") priėmė Lietuvos prezidentą. "Ann Devroy tame straipsnyje rašė, kad Landsbergis prašęs stipraus, viešo Lietuvos nepriklausomybės reikalų rėmimo. Vieton to, jis gavęs prislopintą (vėl naudotas "low-key" terminas) JAV laikyenos pakartojimą, pasisakymą už apsisprendimo teisę Pa-

baltijo valstybėms.

Straipsnyje suminėta, kad po pasimatymo su Bush-u Landsbergis palygino Lietuvos vargus su Kuveitu: "Aš nelinkiu Kuveitui to, ką mes išgyvenome, 50 metų laukdami nepriklausomybės." Laikraštis idėjo Landsbergio ir Bush'o bendrą nuotrauką.

Gruodžio 12 WASHINGTON POST laidoje irgi tilpo straipsnis, daugumoje paremtas Pasiuntinybėje įvykusios spaudos konferencijos duo-

Lietuvos Aukščiausios Tarybos pirm. prof. Vytautas Landsbergis, Daniela Lozoraitienė ir Lietuvos atstovas Stasys Lozoraitis.

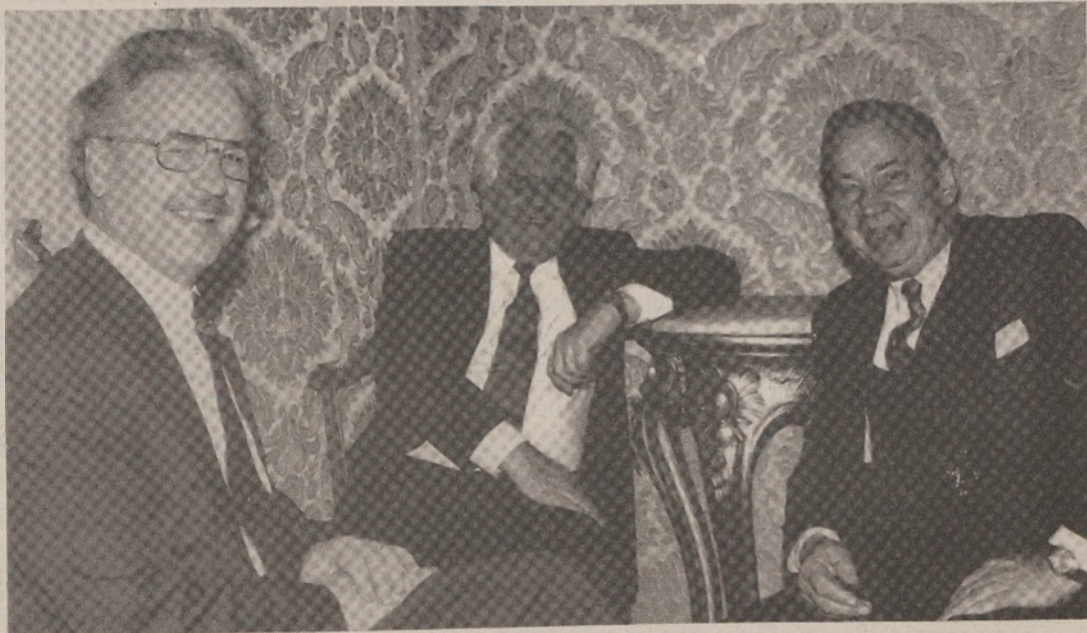

Lietuvos Aukščiausios Tarybos pirmininko prof. Vytauto Landsbergio pagerbime Lietuvos pasiuntinybėje Washingtono. Iš kairės: Bendruomenių planavimo ir vystymo sekretoriaus asistentė Skirma Kondratienė, prof. Vytautas ir Gražina Landsbergiai, Bendruomenių planavimo ir vystymo sekretorius Jack Kemp su žmona Joanne.

menimis. Charakteringa, kad straipsnio dėmesys buvo sutelktas į Lietuvos ekonomiką ir sankcijas. Apie Prezidento Landsbergio atidarojamą pareiškimą dėl terminologijos, dėl Lietuvos nepriklausomybės jame nebuvo nė vieno žodžio.

KOMENTARAI

Prezidento Landsbergio vesti pasitarimai Baltuose Rūmuose, Valstybės Departamente, su Kongreso nariais Lietuvos reikalams, aišku, buvo patys reikšmingiausi. Reikia tikėtis, kad jie pateisins lietuvių tautos dedamas viltis. Pats faktas, kad JAV

Nuotaika gera... LB Krašto valdybos pirm. dr. A. Razma, LB visuomeninių reikalų tarybos pirm. prof. dr. T. Remeikis ir Vliko pirm. dr. K. Bobelis Lietuvos pasiuntinybėje, prez. V. Landsbergio pagerbime.

Vliko pirm. dr. Kazys Bobelis, Lietuvos prez. prof. Vytautas Landsbergis ir Vliko pirmininko pavaduotojas dr. Domas Krivickas, Lietuvos pasiuntinybėje turėjo progos pasitarti dėl bendros veiklos išryškino.

Prezidentas ir antradienį – Viceprezidentas susitiko su Lietuvos Prezidentu, privalėtų turėti šios tokios reikšmės Lietuvos byloje.

Iš lietuvių šaltinių patirti pasisakymai apie šį Prezidento Landsbergio vizitą Amerikos valdžios įstaigose yra teigiami ir šiek tiek optimistiški. Visi tvirtina, kad V. Landsbergis visur paliko gerą įspūdį ir Lietuvos reikalus paveikė teigiama prasme. (Laimingu sutapimu, apie Prezidentą Landsbergį 1990–XII–1 d. DRAUGE tilpo puikus A. Palubinsko straipsnis. Apie Lietuvą tame pačiame numeryje taip pat gerai informuoja A. Kubiliūtė

Rūmuose esančiame savo kabinete Prezidentą Landsbergį priėmė Viceprezidentas Quayle, buvo panaudotas šoninis rūmų įėjimas. Bendrai, kiek tai liečia diplomatinį protokolą ir rodomą pagarbą besilankančiam Lietuvos Prezidentui, jautėsi aiški, šitokiose funkcijose prityrusio p. Lozoraičio įtaka ir ranka.

Lietuviams buvo, be abejo, malonu ir reikšminga pamatyti Prezidentą Landsbergį Washingtono. Bent kai kuriems mūsų institucijų, organizacijų bei visuomenės vadovams čia buvo proga pasitarti, rūpimus reikalus bent

(Nukelta į 8 psl.)

Prez. V. Landsbergis su Bendruomenių planavimo ir vystymo sekretoriumi Jack Kemp ir jo žmona Joanne.
Br. Čikoto nuotr.

'Ši žiema bus kritiška...'

(Atkelta iš 7 psl.)

trumpai apsvastyti, trumpai susipažinti su svečiu.

Buvo ypač malonu (ir, reikia manyti, bent simboliškai reikšminga!) pirmadienį vakare Pasiuntinybėje matyti JAV LB KV, PLB, VLIK'o pirmininkus. Džiaugėmės matydami Konsulą A. Simutį ir daugelį kitų mūsų visuomeninkų bei JAV valdžios aparate pasižymėjusių lietuvių. Iš amerikiečių ta proga Pasiuntinybėje atsilankė Kongreso narys Cox, JAV Prezidento kabineto nariai Der-

winski ir Kemp, keli Valstybės Departamento pareigūnai, keli uniformuoti pulkininkai, latvių ir estų atstovai, iš viso gal pora šimtų svečių.

O dabar dar grįžkime prie kasdienybės ir sovietų engiamos Lietuvos reikalų, dėl kurių Prezidentas Landsbergis čia lankėsi. Taigi, koks gali būti šito visko rezultatas Amerikos valdžios sluogsnuose?

Savaime suprantama, nežinome, ką Amerika Lietuvos reikalui nutars ir išdrįs pasakyti sovietams. Ameri-

kos nuoširdumui ir principiam užsiangažavimui abejonių yra daug. Jau šiandien Amerikos valdžios pareigūnai, žydų sluogsniai teigia, kad sovietams lengvatos yra teiktinos, nereikia suvaržymų. Apie Lietuvos ekonominius sunkumus neužsimenama. Taip pat objektyviai pasverkime ir tą WASHINGTON POST praneštą, Prezidento Bush'o panaudota "apsisprendimo" terminą.

Tas "apsisprendimo" žodis lietuviams turėtų aplieti kaip šaltu vandeniu. Pagal spaudą, Bush'as nekalbėjo apie nepriklausomybę ("independence"), bet apie apsisprendimą ("...calls for self-determination for the Baltic states.") Savaip suprantamą "apsisprendimą" perša ir Gorbačiovas, juk tai čia ciniškas sutapimas terminuose!

Toliau, spaudos konferencijos metu Pasiuntinybėje Prezidentas Landsbergis iškėlė sovietų iškreiptą, mums nepriimtinos terminologijos naudojimą. Deja, su terminologija šuo pakastas ir Baltuose Rūmuose: Lietuva siekia nepriklausomybės tikslo, o JAV Prezidentas kalba apie kažkokį apsisprendimą. Apsisprendimas nėra net tikslas; apsisprendimas gali būti tik procedūra kokiam nors tikslui.

Yra tačiau viena švelnianti šį "apsisprendimo" – "nepriklausomybės" kontraversijos aplinkybė: Prezidentas Landsbergis yra suminėjęs, kad, kalbantis su JAV Prezidentu, šio skirtumo terminologijoje nebuvo. Tada reiktų manyti, kad čia yra prezidentūros štabo narių peršama redakcija spaudai. Išvadoje telieka tik esminis klausimėlis: kuris iš šių terminų pateks į kokius nors pareiškimus sovietams? Gal kas iš skaitytojų norėtų užstatyti bent 25 centus lažyboms?

Šio reikšmingo įvykio reportažą vistiek reikia baigti rimtai, cituojant Lietuvos Prezidentą. Pasiuntinybėje įvy-

kusios spaudos konferencijos metu, atsakydamas į vieną klausimą, Prezidentas Landsbergis taip pasakė:

"Ši žiema bus kritiška ir Lietuvai ir sovietams... Jie mano, kad Generolas Žiema kovos jų pusėje. Mes esame įsitikinę, kad mes atsiginsime ir, išeisime laimėtojai!" Šie žodžiai Pasiuntinybės sa-

lėje nuskambėjo rimtai ir, visų kitų pareiškimų, klausimų bei atsakymų visumoje, įtikinančiai. Juos pacitavo WASHINGTON POST. Amerikiečiai šį pareiškimą priėmė taip, kaip girdėjo; lietuviai, skaitę Kudirkos "Lietuvos tilto atsiminimus", tuose žodžiuose išgirdo ir pagarsėjusio "Išgrauš!" aidą.

Teatneša Kalėdų Šventės džiaugsmo ir Naujieji Metai stiprybės ir vilties visiems

Dirvos Rėmėjams, Skaitytojams ir Bendradarbiams.

Vilties Draugijos Valdyba ir
Dirva

Amerikos Lietuvių Tautinės Sąjungos Detroito Skyriaus Valdyba nuoširdžiai sveikina visus Skyriaus Narius ir Nares, Sąjungos Valdybą, Tarybos Narius, savaitraščio Dirvos Redaktorius ir Bendradarbius ir visus Tautinės Minties Lietuvius, linkėdama visiems nuotaikingų švenčių ir laimingų, sveikatos ir gerovės pilnų 1991 metų!

ALT Sąjungos
Detroito Skyriaus Valdyba

Džiaugsmingų Kalėdų švenčių ir laimingų Naujųjų Metų linki giminėms, draugams, spaudos bendradarbiams ir kovotojams už Lietuvos laisvę

Ona ir Antanas
Juodvalkiai

AMERIKOS LIETUVIŲ TARYBA, MINĖDAMA SAVO LIETUVOS LAISVINIMO VEIKLOS 50 METŲ SUKAKTĮ, ŠV. KALĖDŲ IR NAUJUJŲ METŲ PROGA SVEIKINA KOVOJANČIĄ LIETUVĄ IR VISUS AMERIKOS LIETUVIUS, REMIANČIUS MŪSŲ TAUTOS IŠSILAISVINIMO KOVĄ.

KALĖDINĖ KRISTAUS GIMIMO ŽVAIGŽDĖ TESUTELKIA MŪS NAUJIEMS VIENINGIEMS ŽYGIAMS DĖL LIETUVOS LAISVĖS.

AMERIKOS LIETUVIŲ TARYBA

PASAULIO LIETUVIŲ BENDRUOMENĖS VALDYBA šv. Kalėdų proga sveikina visus mūsų brolius ir seseris Lietuvoje ir visų mūsų Bendruomenių gyventojus plačiajame pasaulyje.

Mes sveikiname Lietuvos Respublikos Aukščiausiąją Tarybą, Lietuvos Respublikos Vyriausybę ir visus tautiečius ir tautietes dirbančius Lietuvos Nepriklausomybės įtvirtinimo darbą.

P.L. B. Valdyba, jungdamosi su visais lietuviiais kur jie bebūtų, džiaugiasi, kad Lietuvoje bus galima švęsti Kalėdų Šventę laisvai – be trukdymų ir persekiojimų. Tegul ši atgimusi sąžinės ir religijos laisvė plečiasi ir tampa taip pat pilna laisve visai mūsų tėvynei, kuri jos taip ilgisi.

Linksmų šv. Kalėdų ir laimingų Naujųjų Metų!

Vytautas J. Bieliauskas
Pirmininkas

PADĖKIME LIETUVOS VAIKAMS

Jungtinėse Amerikos Valstybėse veikia Shriners organizacija, kuri turi 20 ligoninių. Ligoninėse yra veltui gydomi vaikai iš viso pasaulio šalių, iki 18 metų amžiaus, kurie turi kaulų, paralyžiaus, odos ar nudegimo problemas.

JAV LB Socialinių Reikalų Taryba organizuoja „Vaikų Vilties“ komitetą. Šio komiteto tikslas yra atvežti iš Lietuvos vaikus, kurių diagnozė atitinka Shriners ligoninių reikalavimus, į JAV-bes, kad tie vaikai galėtų nemokamai pasinaudoti šia labai brangia mediciniška pagalba.

Šiai programai įgyvendinti yra reikalingos lėšos. Reikia rūpintis vaikų atvežimu, jų išlaikymu prieš priimant į ligoninę ir išleidus iš ligoninės, kai jiems dar teikiama mediciniška pagalba.

„Vaikų vilties“ komitetas kreipiasi į lietuvių visuomenę prašydamas pagalbos – aukų – padėti Lietuvos vaikams pasinaudoti šia labai brangia mediciniška pagalba teikiama veltui.

Už dosnias aukas „Vaikų vilties“ organizacinis komitetas iš anksto dėkoja.

Blirutė Jasaitienė
prof. Regina Kullenė Ph. D.
kun. Antanas Saulaitis, S.J.
Julija Saulienė ACSW

Lietuvos vaikų gydymui skiriu \$.....
Vardas, pavardė
Adresas
Čekius rašyti: „Vaikų vilties“ c/o Lithuanian Human Services Council
Siųsti: Vaikų Viltis — Lithuanian Human Services Council 2711 W.
71st St., Chicago, IL 60629. Aukos nurašomos nuo mokesčių.

Keturiolikos metų Omahos skautams

Lapkričio mėn 4 d. buvo gražiai atžymėta skautų iškūrimas ir jų veikla Omahoje. Skautai čia iškūrė 1950 m. skautų įkurėjas buvo (jau Lietuvoje skautavęs) skautininkas Juozas Sakalas. Nuo tada, Omahoje, metai iš metų, skautų eilės didėjo. Kas metai, daugiau ir daugiau priaugo lietuviško jaunimo. Skautiška veikla klestėjo. Per gražią skautišką mokyklą perėjo daug jaunimo. Jie stovyklavo, iškilavo, dainavo, mokėsi skautiško patyrimo ir gražiai tarpusavyje bendravo. Subrendo čia ir gražus pulkas patyrusių vadovų, kurie per ilgą eilę metų, pasikeisdami, vis skautams vadovavo.

Ir štai, po 40-ties metų, gražiausi skautijos klestėjimo metai, jau atsidūrė istorijos puslapiuose. Tačiau, nėra abejonės, kad jaunuolės ar jaunuoliai (dabar jau suaugę) išbuvę eilę metų skautų eilėse, su gražiu sentimentu, prisimena tas dienas, praleistas stovyklose, iškilose ir sueigų lauželiuose. Be abejonės, skautaujant, jų širdyse buvo pasėta tyra tautiškumo sėkla, kuri išliks ten iki vėlybų gyvenimo dienų.

Į sukaktuvinę šventę, buvo atskridusi maloni viešnia, Vyriausia seserijos skautininkė Stefa Gedgaudienė. Viešnia savo atsilankymu praturtino gražų sukakties minėjimą, palikdama Omahos lietuviams gražius prisiminimus. Skaučių vadovės su viešnia, dalyvavo lietuviškoje pamaldose, o paskui, parapijos salėje įvyko iškilminga sueiga – sukakties paminėjimas. Švelniai apšviesta scena, ištiesta didžiulė tautinė vėliava, papuošta skautiškais ženklais ir žali, prie tvorelės, berželiai, suteikė labai malonų vaizdą ir buvo gražus visos salės papuošalas.

"Romuvos" tunto vietininkė s. Gražina Reškevičienė pasveikino svečius ir atidarė iškilmingą sukakties minėjimą. Vidurio rajono vadeivės v.s. Irenos Lileikienės lydimu, atėjo į salę viešnia v.s. fl. S. Gedgaudienė. Maloni viešnia buvo pristatyta publikai ir vietininkė s. Gražina papuošė viešnią ir jos palydovę v.s. Ireną gyvų gėlių žiedais.

Atsistojimu buvo pagerbti mirusieji skautai s. Jonas Šarka, paskaitė patrijotinę eilėrašį "Malda". Gražaus eilėraščio autorius buvo a.a. skautas Stasys Radžiūnas, miręs prieš du su puse metų. Toliau s. Jonas nušvietė Omahos skautų pradžią ir jų nueitą kelią skautybės darbuose. Po prasmingo ir turiningo v.s. S. Gedgaudienės

sveikinimo, skautas Rimas Reškevičius davė priesaiką ir buvo pakeltas į ps. laipsnį. Aušrelė Sakalaitė pakelta į sl. laipsnį, ps. Gailutė Reškevičiūtė buvo pasveikinta su U-teto baigimo diplomu, o mokytoja, vyr. sk. sl. Birutė Berry (Mackevičiūtė) su master degree diplomu. Sekė daug padėkų.

Už nuopelnus skautams, rėmėjos kaspinu buvo apdovanota Alpha Mikėnaitė ir Jadvyga Povilaitienė. Tunto vietininkė Gražina perskaitė gautus sveikinimus iš anksčiau Omahoje gyvenančių skautų. Sukaktuvinių metų proga, gražų sveikinimą atsiuntė Regina Kučienė (Parulytė) kuri prieš ilgą eilę metų, gyveno Omahoje ir sėkmingai vadovavo skautėms. LB valdybos sveikinimą perdavė vicepirm. Valerija Prišmantienė.

Užsibaigus oficialiai daliai, prasidėjo programėlė. Išradingos skautės: Alma Šarkaitė, Gailutė Reškevičiūtė ir Nina Grigaitytė gražiai inscenizavo kaip geros skautės stovykloje turi elgtis ir kaip neturėtų elgtis. Dėl jų mimikos ir aprangos, negalima buvo nesijuokti. Na, o skautai vyčiai, sugalvojo vaizdelį "muzikali šeimynėlė". Iš to jų "muzikalaumo" buvo daug ir gardaus juoko. O pabaigai į sceną suėjo keli, patys mažiausi, būsimi skautukai. Dainavo jie "aš turiu kepurę" ir rankutėmis gestikuliuodami kepure džiaugėsi.

Programa baigėsi ir tada sekė bendros dainos, kurioms vadovavo v.s. Irena ir maloni viešnia iš Clevelando. Gražiai skambėjo dainos, bet reikėjo stiprių vyriškų balsų. Ir pagaliau, apsigalvojo vyčiai ir atėjo į bendrą grupę ir gražiais stipriais balsais įsijungė į gražių dainų pykę. Dainavo visi ir buvo šeimyniška nuotaika.

Prie visų tų malonumų, svečiai buvo pavaišinti gausiais skaniais pyragais ir kvapia kava. Užbaigus sukaktuvinį minėjimą be perdėjimo, reikia pripažinti, kad visi buvę skautų-čių vadovai, kurių jau ne vieno galvas puošia širdabrinės gijos, buvo ir yra dideli patrijotai ir yra jautrūs lietuviybės ir Lietuvos reikaluose. Daugeliai jų, pavergtos tėvynės reikalai yra, bene pirmoje vietoje. Ir be abejonės, kiekvienas jų, ranką prie širdies pridėjęs, patvirtintų Lietuvos poeto Justino Marcinkevičiaus žodžius, kad – "baisu būtų, Lietuva išleidus tave iš akių, tavo ranką pametusiam būtų baisu: žiūrėti ir nematyti, klausyti – ir negirdėti. – būtų baisu apsirikti, paimti už rankos ne ją". J.P.

"Aušros" šokėjų suprojektuotais marškiniais puošiasi ne tik jaunimas, bet ir daugelis Omahos veikėjų. Iš kairės: "Aušros" vadovė Gražina Reškevičienė, LB vicepirm. Valerija Prišmantienė, šokėjai Rimas Reškevičius ir Anna Petrulytė, ir LSS Vidurio Raj. Vadeivė v.s. Irena Lileikienė.

OMAHOS 'AUŠROS' SUKAKTUVINIS VAKARAS

Omahos tautinių šokių grupė "Aušra" spalio 27 d. šventė dvidešimt metų veilos sukaktį. "Aušra" kaip vienetas savo pasirodymus pradėjo nuo 1970 metų, nors tautiniai šokiai, su mažom pertraukom, jau buvo šokami nuo 1949 m.. Tautiniams šokiams pradžią davė Mečys Aukštuolis, tuo metu gyvenęs Omahoje. Ir taip eilę metų šokantieji tautin. šokius neturėjo vardo. Tėvams prašant šokančiųjų grupelė, 1970 m. "pasikrikštino" į "Aušros" vienetą. Ir nuo tada, su grupės vadove Gražina Reškevičiene ir jos nuosirdžia talkininke Laima Antanėliene, šokėjų vienetas išvystė pasigėrėtiną veiklą. Per dvidešimt metų, šokėjų eiles perėjo apie 200 Omahos lietuviško jaunimo. Metams bėgant, vieneto sąstatas dažnai keitėsi: tai vėl subyrėjo, tai vėl viskas vienodai ir sklandžiai ėjo. Nelengvas tai buvo darbas Gražinai Reškevičienei. Tačiau jos meilė tautin. šokiam ir noras suburti jausmą į tautinę grupę, atsverė ir nuovargį bei kitus nemalonius išpuolius, dirbant su jaunimu, nenorinčiam per daug paklusti disciplinai ir nustatytai tvarkai. Gražina išlaikė. Ir ji, iki šiai dienai, tvirta ranka, veda šokėjus ne tik į lietuvių renginių programas, bet ir į amerikiečių visuomenę. "Aušra" dalyvavo penkiose tautinių šokių šventėse.

Per 14 metų, puikiai reprezentavo lietuvius, Omahos miesto tūkstančiams žiūrovų, per etnikų festivalius. Vaziavo jie ir į kitus miestus, išpildyti programas amerikiečių publikai. 1988 m. dalyvavo L.A. Kalifornijos lietuvių dienoje. 1999 m. net du kartus buvo Denveryje. Čia išpildė programas lietuvių ir amerikiečių publikoms. Prieš keletą metų Kansas mieste pirmą kartą

suruoštame Amerikos lietuvių festivalyje, "Aušra" skynė laurus, už pasigėrėtinai puikiai, pašoktus tautin. šokius. Nuo tada, Kansas lietuvių tarpe, tautiniai šokiai yra pasididžiavimas. Jau eilę metų, tame mieste, yra tautinių šokių grupė, kuri dalyvavo šokių šventėje Kanadoje. Šiuo metu "Aušros" stipriausi šokėjai yra studentų grupė, turinti 23 šokėjus. Auga ir priauglis ir reikia manyti, papildys jie ateityje, šaunių studentų eiles. "Aušra" gali pasidžiaugti, turėdama gerą veteranų šokėjų grupę. Veteranai dalyvavo paskutinėje tautinių šokių šventėje Kanadoje ir retkarčiais, su įgytu patyrimu ir turimu grakštumu, pašoka jie dar ir savai publikai.

Atgimstant Lietuvai "aušrokai" suprojektavo gražius marškinėlius – treningus. Juos puošia tautin. spalvų juosta, Gedimino pilis ir įrašas "Laisva Lietuva" anglų ir lietuvių kalbomis. Tas "aušroka" produktas su nemažu pasisekimu pasklido, gana plačiai po Ameriką, Havajus ir nemažas jų kiekis nukeliauvo net į Lietuvą. Taigi ir gražūs marškinėliai gali kelti Lietuvos vardą. Garbė šokėjams!

Sukaktuvinio vakaro programą atliko studentų grupė. Pašoko aštuonis šokius. Bu-

vo be galo malonu stebėti grakščiai ir stilingai šokančių gausybę. Už tai, publika nepagailėjo daug karštų plojimų.

Programos tvarką, loteriją ir visą sklandžią vakaro eigą puikiai vedė ilgamečiai šokėjai: Rimas Reškevičius, Angelė Sičiūnaitė, Gailutė Reškevičiūtė ir Nina Grigaitytė. Pagal vakaro rengėjų planą, pasibaigus programai, sukaktuvinis vakaras, per pusvalandį pavirto į gana įdomų kaukių vakarą. Čia gimęs ir užaugęs jaunimas, mėgsta Halloween vakaro išmones. Nemažiau tas patinka ir senesniesiems, nes yra proga pamatyti savo anūką ir suaugusių vaikų išdaigas. Salė prisipildė įvairiausiomis apangomis: spalvingomis, bauginančiomis, paslaptinomis ir iki ašarų juokingomis kaukėmis. Prie geros nuotaikos prisidėjo ir graži A. Pocevičiaus elektroninė muzika. Atsilankiusieji į vakarą, buvo patenkinti ir linkėjo "Aušrai" gražių ateities metų.

J.P.

NEPAMIRŠKITE
ATNAUJINTI
DIRVOS
PRENUMERATĄ

Brangias Vadoves, Seses ir visą plačią Skautišką Šeimą, bei Draugus, Rėmėjus ir Bičiulius čia ir Tėvynėje sveikiname Šv. Kalėdų proga. Prie Kūčių stalo laužiant plotkele, Lietuvai laisvės siekiu sekundė tesujungia mus visus plačiame pasaulyje. Ryžtas ir ištvermė telydi visus kilnius užmojus Naujuose Metuose!

Budėkime! Gero vėjo! Ad Meliorem!

Skaučių Seserijos Vadija

■ laiškai Dirvai

AR IR ČIA KALTAS KUN. J. ŠARAUSKAS?

*Nematau prasmės ir neturiu noro polemizuoti su Dr. V. Skuodžiu dėl lietuviškųjų bažnyčių ir parapijų padėties.

Noriu tik patvirtinti savo mintį, kurią reiškiau Dirvos šių metų gruodžio 6 d. Nr. 47, iš kur ateina tie "šiaurūs vėjai" taip skaudžiai liečiantieji lietuvių iškurtas ir išlaikytas parapijas.

Gera pažįstu Šv. Kazimiero parapiją Paterson, N.J., artimoj kaimynystėje išgyvenęs 18 metų ir gerai pažinojau a.a. kun. V. Dabušį, kurį laiką buvusį mano priklausiančioje lietuvių "Angelų Karalienės" Brooklyn, N.Y. parapijos vikaru, prieš išsikeliant į Paterson, N.J. vikaru, o vėliau ir klebonu. Angelų Karalienės lietuvių ikurta ir išlaikyta parapija jau prieš keletą metų uždaryta tučtuojaus po jos parapijiečių lėšomis pagrindinio atremontavimo. Priežastis – neliko lietuvių, kurie parapiją išlaikytų?!

Iš Paterson ordinaro vyskupo Frank Redimer griežto reikalavimo, kad visos apeigos, laidojant kun. V. Dabušį, būtų vykdomos anglų kalba, matosi, kokia netolima ateitis laukia Šv. Kazimiero lietuvių parapiją. Tuo tarpu, kai ir šiandien ten tai parapijai išlaikyti dar yra pakankamai lietuvių; ir iš viso, toji parapija buvo atgaivinta ir sustiprėjo, tik jos klebonu paskyrus tikrą lietuvi patrijotą a.a. kun. V. Dabušį, kuris įdėjo visa savo sielą ją išlaikyti lietuviška.

Vytautas Abraitis

ISLANDIJA IR NEO LITHUANIA NAMAI

Publicisto Vytauto Meškausko rašiniai retai kada nuvilia. Bet neseniai, Dirvos 37 nr., bent vienas skaitytojas nustebo šiais Meškausko sakiniiais apie Islandiją: "Skurdus... tas kraštas, gyventojai neturėjo pavardžių. Reikalui esant jas atstojo tėvo vardas, kas matosi ir iš dabartinio užs. ministerio pristatymo".

Kažin ar dera Islandiją vadinti skurdžiu kraštu, o dėl pavardžių, tai daugis islandų ne nuo šiandien turi pavardes, kuriose figūruoja ir tėvo vardas, pavyzdžiui, Thornstein Paalksson (Paal sūnus). Anglo saksai juk turi kad ir išsivadėjusį Johnsson (Jono sūnus). Kažkas panašaus galėtų būti ir pas lietuvius, pvz. Jonas Petraitis (jei tai būtų Petro sūnus). Dabartinė Islandijos prezidentė yra Vigdis Finnbogadottir (dott ir – duktė).

Dirvos 43 nr. Balio Gai-

džiūno skiltyje Girdėta iš Vilniaus skaitome, kad VDU Kaune naujai susiorganizuotos Neo Lithuania korporacijos dabartinis didžiausias rūpestis yra "atgauti savo namus, esančius Kaune, gražioje Žaliojo kalno papėdėje". Bent senam kauniečiui visada atrodydavo, kad Neo Lithuania korporacijos namai yra Žaliojo kalno viršuje. Bene pirmą kartą tas kauniečiai galėjo tuo įsitikinti dar 1937 rudenį kai Kauno jėzuitų gimnazijos aštuntokai ten turėjo savo šimtadienio šokių. Pagaliau ir 1989 rudenį, tas pats pilietis, viešėjęs Kaune, ne kartą praeidavo ar pravažiudavo pro Neo Lithuania namus, ir jie visą laiką buvo Žaliojo kalno viršuje, bet ne papėdėje.

K. Čerkeliūnas

ATVIRAS LAIŠKAS PONUI JUODVALKIUI,

Jau prieš dešimt metų, mūsų išleista knyga "Tikrasis Keturakis ir jo Raštai", aiškiai įrodė mūsų Tėvą, Juozą Vilkutaitį – Keturakį esant "Amerika pirtyje" komedijos autoriumi ir tuo pačiu atidenge Lietuvos okupantų pastangas melu ir klastojimu tą autorystę iš jo atimti.

Štai kaip į tą knygą (vienas iš daugybės) atsiliepė prof. dr. J. Jakštas, man rašytame laiške: (...) – "Tamstos, Ponia, darbas ne šiaip sau pasipaskojimas, bet tikrai studijinis. Tamsta ėmeisi jo apsišarvojusi autentiškais šaltiniais, kuriais remdamasi ne tik pasakoji, bet dar ir įrodinėji įtikinamai savo tezę. Manding ją esi apgynusi ir įrodžiusi, taip sakant, pirštu prikišamai autorystę savo tėvelio, sukūrusio "Amerika pirtyje". Tuo būdu esi nutildžiusi priešininkus mūsų okupuotoje Tėvynėje."(...)

Gaila, Pone Juodvalki, kad Jūs šios knygos nematėte, bet dar labiau gaila, kad savo straipsnyje ("Dirva",

Mes lietuviai labai rimti žmonės ir šypsena labai retai nušviečia mūsų lūpas. O juokiamės tik labai rimtai juokingai nuteikti ir tai labai santūriai. Bet kartais mums juokų pateikia kaip tik tie, kurie nori labai rimtai kalbėti.

Toks išpūdis susidarė pasiskaičius "Lietuvos Aidą", 1990. 10. 10. Liečia dail. Kazį Žoromskį, kadangi straipsnis nepasirašytas, tad tenka manyti, kad parašytas jo žmonos, kuri save tituluoja meno–tyrininke. Anksčiau Žoromskio reklama buvo atliekama jo paties, bet dabar į tą kilnų darbą matyt įkinkyta jo žmona, kurią jis vedė grįžęs į Lietuvą. O grįžo į Lietuvą K. Žoromskis dar bolševikų siautėjimo laikais. Ten jis buvo apkarstytas juostomis, apdovanotas gėlėmis ir liaupsintas iki nesvietiškų aukštybių. Užtai ir Žoromskis pateikė geroką dozę pagyrų komunistinei Lietuvos valdžiai, kuri anot jo, taip prakilniai rėmė meną.

Dabar, kada "glasnost" atvėrė burnas, pradeda aiškėti kai kurie užkulisai. Pasirodo, kad šiam, buvusiam Vilniaus partizanų vadui, buvo užmiršta, kad jis kovojo prieš galingą Raudonąją Ar-

Nr. 45), pažymėdamas inž. Antaną Vilkutaitį "Amerika pirtyje" autoriumi, Jūs tik remiate tą, (jau dabar liudininko P. Mikalausko patvirtintą) okupanto klastotę ir toliau klaidinate visuomenę.

Aš dar kartą tvirtinu, iš savo Tėvo lūpų girdėjusi ir jau seniai kitų liter. specialistų įrodytą faktą, kad mano Dėdė inž. Antanas V. niekada nenaudojo Keturakio slapyvardžio, todėl ir "Amerika pirtyje" komedijos autorystė ne jam priklauso.

Birutė Vilkutaitytė
Gedvilienė

Kada juoktis, kada verkti...

Vladas Vijeikis

miją. Propogandos sumetimais galima daug ką užmiršti. Tad jam buvo pažadėtas butas iš trijų kambarių ir muziejus jo paveikslams. O tu paveikslų begalės. Jis pats juos vertina 30 milijonų dolerių.

Bet, atrodo, kad tie paveikslai nevisai atitiko tuo laiku viešpatavusiems socialiniams meno reikalavimams. Tad jie buvo sukrauti į sandėlį. "Mauras atliko savo darbą, mauras gali eiti". Žoromskis atliko savo uždavinį pokalbiuose spaudoje pakeikęs kapitalistus ir to užteko. Apžiūrėję jo paveikslus komunistų partijos viršūnės davė jam du kambarius ir nei studijos, nei muziejaus. Taip buvo įvertinta Žoromskio kūryba, ko iš tikrųjų ji tiek ir verta. O buvo pažadėta trys kambariai, studija ir muziejus. Iki šiol Žoromskis tylėjo. Gerai žinojo, kad prasižiojęs galės netekti ir tų dviejų kambarių. Bet dabar, visiems atvėrus burnas, ir Žoromskis prasižiojo. Kur trys kambariai? Kur studija? Kur muziejus?

1988 m. Kultūros Baruose Kristina Miklaševičiūtė (dabartinė žmona) parašė ekstaziškai liaupsinantį straipsnį. Ten gana smulkmeniškai pateikiama Žoromskio biografija. Tik patogumo dėliai praleista kai kurie biografiniai trupiniai. Žinoma, Žoromskis nedaug skiriasi nuo kitų vyrų. Ar gi viską išpasakojo žmonai? O kai kurių įdomybių yra, kurias reikėtų įtraukti į pilną biografiją.

Dabar "Lietuvos Aide" pakeltas mažas triukšmelis. Žoromskis šaukia: "Kur mano muziejus? Kodėl niekas jo nestato?" Atsakymas būtų labai paprastas. Jeigu tavo paveikslai, vaikine, verti 30 mil. tad parduok bent tris ir galėsi pastatyti muziejų. O gal tos drobės būtų buvę ver-

tesnės, jeigu nebūtų sugadintos dažais. Dabar būtų galima bent kelioliką kėlnių pasiūti.

Žoromskis sakosi, kad kalbinęs atvažiuoti į Lietuvą Varnelį ir Zapką, kalbino ir Viesulą, bet jis jau miręs. O jie atsisakė. Mat, Žoromskio žodžiais, jie gerai gyvena Amerikoje ir jiems nereikia stovėti eilėje, kad gautų kaulų. Lietuvos žiurkės gudresnės. Jos graužia Žoromskio paveikslus ir joms nereikia stovėti eilėje.

Gal ir negražu būtų juoktis iš žmogaus nelaimių. Bet prisimenant K. Žoromskį Amerikoje, beniekinantį visus kitus, prisimenant jo arogantiškumą, akiblošką į jį rėmusius ir lengvai prisidedant prie bolševikinių propagandistų, jo nepasisekimai sukelia kartelį, bet ir juoką. Griebiasi už paskutinio šiaudo. Keiksnoja tuos, kuriuos jis taip vertino. Kazelis priėjo liepto galą.

Visą tą muziejinę istoriją labai gražiai nušviečia viena postraipa "Lietuvos Aide". "Žada – statysim, statysim... Treji metai truko kol planus padarė, pusmetis praėjo, kol iš to namelio, kurį man ruošia, iškraustė žmones. Niekas nieko nedarė, tai į jį iškraustė benamiai su trijų mėnesių vaiku. Vėl iškraustė. Aptvėrė tvora, bet ją kažkas išgriovė. Skambinu Vilniaus savivaldybėn – ten siuntinėja vienas nuo kito. Vis kokia bėda, vis kokio popieriuko pritrūksta."

Istorija gana jauokinga, bet Žoromskio užmačios žūt būt įsteigti savo muziejų kelia gaudulį. Jis nesidrovi išmesti vieną šeimą, jo nejudina benamiai su trijų mėnesių vaikelio. Duok man muziejų! Koks begėdiškumas. Žoromskis nepasikeitė. Koks begėdis buvo Amerikoje, toks jis ir Lietuvoje.

eglutė

VIENINTELIS LIETUVIŠKAS LAIKRAŠTĖLIS VAIKAMS IŠEIVIJOJE

Mielieji, šventėms artėjant prisiminkite vaikučius, anūkus ir draugus. Užsakykite jiems dovaną – "Eglutę", kuri juos džiugins apskritus metus. "Eglutė" keliauja po visą pasaulį, net ir į Lietuvą! Užsakykite šiandien! Prenumerata tik \$10. Rašykite:

"Eglutė"
Immaculate Conception Convent
600 Liberty Highway
Putnam, CT 06260

Prašom prisiųsti "Eglutę":

vardas ir pavardė

adresas

Linksmų šv. Kalėdų ir laimingų Naujų
1991 metų linki bičiuliams ir pažįstamiems

Elena ir Kazimieras
Pociai

Gimines ir draugus sveikiname ŠV.
KALĖDŲ ir NAUJŲ METŲ proga.

Verutė ir Jonas Ruteniai

Mes grįžtame

Rimantas Smetona

"...Lietuvos atstatymas visų daugiausia pareina nuo mūsų pačių susipratimo: tiek gausime laisvės, kiek pasirodysime jos verti esą, kiek mes, numanydami šių dienų sąlygas, mokėsime į ją įeiti. Jau iš anksto galime spėti, jog rasis pačių lietuvių tarpe tokių žmonių, kurie nesupras valandos rimtumo ir nenusimanydami ardys darbą, kiti nelietuviai gimę augę Lietuvoje, bet ne jos reikalus vaikydami, stos skersai kelią, vedantį mus į laisvę. Mums reikia pažinti jų siekimai ir apsaugoti nuo kenksmingų jų darbų ir žingsnių." (Antanas Smetona, 1917 metai). "...rasis pačių lietuvių tarpe tokių žmonių, kurie nesupras valandos rimtumo ir nenusimanydami ardys darbą..." Atkreipkite dėmesį, kokiais žodžiais kalbama apie žmones, kenkiančius Lietuvai – "nesupras", "nenušimanydami"... Taigi vieni Lietuvoje už tautą, už valstybę, už nepriklausomybę, už laisvę, kiti – prieš laisvę, nepriklausomybę, prieš valstybę, savo tautą. Taip buvo 1917-aisiais metais, taip yra 1990-aisiais. Ar tai – tautos nevienybė? Neskubėkime smerkti.

Mūsų tautos likimas – nuo 1940 m. birželio 15 die-

nos iki 1990 m. kovo 11 dienos – man primena V. Piatario Algimantą: vaiką pagrobta, aukėja nelietuvių, lietuvių priešų, bet pasitaikius progai jis, jau subrendęs jaunuolis, prabudęs šoka ant žirgo ir grįžta į Tėvynę, gina ją.

Daugumos mūsų, ypač jaunesnės kartos lietuvių, niekas negrobė, niekur nevežė, netrėmė. Ir vis dėlto mes visi buvome tremtyje. Mes visi buvome ištremti iš savo Tautos. Nuo 1940 m. birželio 15 dienos mes – ir tada gyvenę, ir vėliau gimę – tremtiniai. Jie tokiais mus padarė. Jie visus tuos klaidius metus trėmė mus iš savo tautos, naikino mūsų tautinę savimonę, mūsų tautinę atmintį. Todėl: jie ir mes. Jie ir mes. Juo ilgiau mes buvome jų priespaudoje, juo smarkiau jie naikino mus mūsų pačių rankomis. Iš mūsų – lietuvių – buvo išrenkami prižiūrėtojai, duonos raikytojai, informatoriai.

Ir štai mes grįžtame! Jau dveji metai – ant balto žirgo – mes grįžtame į savo namus, į savo Tautą. Ar nejaučiame vienybės? O tai, ką jaučiame grįždami, – ar ne vienybė? Tiesa, grįžtame ne visi: Vis dar ne visi. Padėtis tokia: sargyba pabėgo, pasi-

traukė, kamerų durys, kalėjimų vartai atlapoti (bent jau praverti), o kaliniai sėdi savo vienutėse, baugščiai žvalgosi pro atviras duris ir nejuda iš vietos. Jie negrįžta ten, iš kur buvo pagrobti, jie negrįžta į savo Tautą. Tai ypač tragiškos lemties, nelaimingi žmonės – iš jų atimta atmintis. Jie pamiršta, kad priklausė savo tautai – vienintelei tokiai pasaulyje – lietuvių tautai. Vieni iš jų, kad ir vėluodami, pajudės: apsidairydami, sustodami, slėpdamiesi, bet sugrįš. Suluošinti, sumaitoti, bet sugrįš. Jie – dalis mūsų. Mes turėsime juos slaugyti. Kiti supus tremtyje taip ir neiškišę galvos iš kameros, neišdrįsę peržengti slėksčio, nesuvokę, kad buvo galimybė sugrįžti.

Mūsų bus mažiau, mums bus sunkiau, bet mes gyvensime. Gyvensime suvokdami esą ne šiaip pasaulio gyventojai, o vienos tautos nariai. Gyvensime, jeigu saugosime ir puoselėsime tuos ryšius kurie mus jungia, kurių dėka mes visi galime vadintis vienu žodžiu – tauta, lietuvių tauta. Galvokime, kad mus atves į save, ko mums labiausiai trūksta, kas mums labiausiai trukdo būti visiems vienoje tautoje. Ir džiaugdamiesi laisve nepamirškime, kad visi, buvę TEN, esame apkrestai to kalėjimo bacilom, persmelkti jo tvaiku. Mes grįžtame į tautą tokie, kokie esame. Ir nesaikykime, kad turime sugrįžti geresni, apsilavę... Taip nebūna. Kokiais jie mus padarė, tokie mes ir esame. Neapgaukinėkime savęs. Mes visi panašūs tuo neišvengiamu surusėjimu, suazijietiškimu, nužmogėjimu. Tai mūsų nelaimė, mūsų skausmas, bet ne mūsų kaltė. Už nieką nekalti, prieš nieką nekalti tie, kurie vykdydami savo priesaiką Tėvynei pokario metais su ginklu kovėsi už jos laisvę, naikino priešus – net savo tautiečius; nekalti tie, kurie neišėjo į mišką ir buvo išvežti į Sibirą; nekalti tie, kurie buvo palikti Lietuvoje – neišvežti, nenužudyti, "savo noru", savo rankom atidavę kolchozui žemę, gyvulius, padargus, namus, sveikatą, gyvenimą. Nekalti tie, kurie mokėsi sovietinėse mokyklose (kitokių nebuvo),

Rimantas Smetona, Lietuvių Tautininkų Sąjungos pirmasis V. Brajo nuotr.

nešiojo pionieriškus kaklaraiščius, komjaunuoliškus ženklukus, kurie tapo direktoriais, pirmininkais, valdytojais, mokytojais, inžinieriais, mokslininkais poetais...

Mes ištrūkome iš jų vergijos, tikiuosi, visiems lai-

kams. Mes grįžtame – tai svarbiausia. Dar ilgai gydysime savo žaizdas, ilgai jausime nuoskaudas. Ir būsime vieningi, vieningi dėl savo likimo, savo praeities, dabarties, ateities.

(Lietuvos Aidai, 1990.XII.1)

JUNGTINIŲ AMERIKOS VALSTIJŲ JAUNIMO SAJUNGOS VALDYBA KVIEČIA JUS Į VII PASAULIO LIETUVIŲ JAUNIMO KONGRESĄ

Septintasis Pasaulio Jaunimo Kongresas jau greit artėja. Šio Kongreso Ruošos ir Talkos Komitetai ir PLJS Valdyba jau sunkiai dirba sekmingai suruošti šį svarbų jaunimo suvažiavimą. Jungtinėse Amerikos Valstijose, mes taip pat turime pradėti ruoštis.

Svarbiausias mūsų darbas šiuo metu, tai atstovų rinkimai. Jaunimo Sąjungos miestų pirminkai ar ryšininkai turės pilną atsakomybę suorganizuoti rinkimus savo miestuose ir

pristatyti naujai išrinktus atstovus JAV LJS Valdybai.

Jaunimo Sąjungos nariai kurie nori dalyvauti Kongrese kaip atstovai turi prisistatyti savo miestų Jaunimo Sąjungos pirminkams. Jeigu yra asmenų kurie neturi ar nepažįsta savo miestų Jaunimo Sąjungos Valdybas, galite prisistatyti tiesiog JAV LJS Valdybai, tel: 617-782-7419. Visi atstovai turi būti pristatyti JAV LJS Valdybai iki 1990m. gruodžio 16 dienos.

Praplėsk akiratį!

skrisk į VII Pasaulio Lietuvių Jaunimo Kongresą kaip atstovas ar atstovė

Taip

1. Pigiausias būdas nuvykti į Kongresą.
2. Turėsiu teisę balsuoti sprendžiant PJS ateities darbus. (ir veiklą)
3. Susipažinsite su lietuvių jaunimo iš įvairiausių kraštų.
4. Iš 22 Kongreso dienų aš praleisiu 7 dienas studijom ir liks laiko pamatyti ir pasidžiaugti Pietų Amerika.

Ne

JAV LJS valdyba negali rasti neivienos neigiamos priežasties nevažiuoti.

Malonių Kalėdų Švenčių ir laimingų Naujų Metų bičiuliams ir pažįstamiems visuose kraštuose linki

Stefa ir Vytautas
Gedgaudai

Petrutė ir Juozas Renteliai sveikina savo gimines, draugus ir pažįstamus šv. Kalėdų ir Naujų Metų proga.

Albinas Stukas su žmona šv. Kalėdų ir Naujų 1991 metų proga visiems draugams ir pažįstamiems linki stiprios sveikatos, džiaugsmo ir pasisekimo.

Tepasiekia mūsų Draugus, Pažįstamus ir Visus Visus mūsų nuoširdūs sveikinimai ir linkėjimai Šv. Kalėdų ir Naujų Metų proga!

Edis, Vilija, Janytė
Klimai

RITA MATAS - Broker - G.R.I. - C.R.A.

MATAS REALTORS

2412 CEDARWOOD ROAD
PEPPER PIKE, OH 44124
(216) 473-2530

18021 MARCELLA ROAD
CLEVELAND, OH 44119
(216) 486-2530

ADV. VYTAS MATAS - teisinis patarėjas

NCRMLS

Mūsų padėties kontūrai

R. Ozolas

Artėjant ketvirtajam TSRS liaudies deputatų suvažiavimui, kur klausimas dėl Lietuvos nepriklausomybės, atrodo, bus keliamas aštriai ir iki galo, įtampa augo ir Lietuvoje. Kokie buvo jos pavidalai?

Pirma. Aiškėjant galimam jėgos panaudojimo variantui, iškilo būtinybė iki galo sutikslinti mūsų likimui svarbiausių valstybių pozicijas. Tas darbas baigiamas mūsų Aukščiausiosios Tarybos pirmininko kelione Šiaurės Amerikon. Ir nors pokalbis su Bušu įvyks tik pirmadienio vakare, galima neabejoti, kad to, kas nebuvo padaryta per keletą parų po kovo 11-osios, tuo labiau nebus padaryta dabar, galimo Artimųjų Rytų karo išvakarėse, kai JAV su TSRS reikia pastoviai tartis ir ieškoti sutarimo. Visa kita, net jeigu tai būtų pasižadėjimai, panašūs į Prancūzijos pasiūlymą grąžinti mūsų auksą, yra gražu, bet nesvarbu. Viena iš didžiausių mūsų bėdų ir toliau lieka ta, kad adekvataus santykio su užsieniu mes dar neturime.

Nors Lenkijos vyriausybės pereinamą savaitę padaryti pareiškimai yra esmingi. Jie gerokai paryškina mūsų santykius ir tiesiogiai stimuliuoja mūsų vidaus padėtį. Lenkijos užsienio reikalų ministro pavaduotojas ponas Kšyminskis TASS'o korespondentui pasakė, kad, jo vyriausybės nuomone, Lietuvos lenkai privalo turėti visas tarptautinės teisės normų numatomas visuomeninių, kultūrinių ir religinių poreikių tenkinimo galimybes, tačiau nebus palaikomi, jeigu bandys kurti lenkų teritorinę autonomiją – tautinių mažumų problemos Europoje tokiais metodais nesprenžiamos, ir siekimas padaryti teritorinį darinį aiškiai prieštarauja tarptautinei teisei. Jeigu atsiminsime, kad Lietuvos Respublikos vadovybė numato atsižvelgti į Rytų Lietuvos gyventojų lenkų pageidavimus, kai bus kuriamas naujasis Lietuvos administracinis suskirstymas, Lietuvos lenkų gyvenimo sąlygų užtikrinimas galėtų būti išspręstas. Tuo labiau, kad vyriausybė ir praėjusią savaitę padarė daug tokių žingsnių ir sprendimų, kad įtampa šiame regione, kylanti iš bandymų lenkų interesų patenkinimą susieti su TSRS žadamomis garantijomis, būtų nuimta be užsienio valstybės įsikišimo. Aktualiausias autonomistams, vadinamasis statuso klausimas, vėl nagrinėjamas specialioje darbo grupėje, kurios rekomendacijos bus pateiktos svarstyti Aukščiausiajai Ta-

rybai. Taigi, vienos iš Lietuvoje gyvenančių tautinių mažumų adekvataus įsijungimo į mūsų kuriamą valstybę netolygumai prieš labai reikšmingą mums politinio gyvenimo momentą nėra pernelyg nesubalansuoti, ir jeigu iš lenkų bendruomenės vadų pusės nebus padaryta tokių skubotų žingsnių, viskas ir toliau vystysis, man rodos, labai perspektyviai.

Užtat trečioji įtampų zona – destruktinė TSKP veikla Lietuvoje – po reorganizacinio LKP suvažiavimo apsinuogina galutinai. Gal bent dabar, dešinieji ultrapartriotai pamatys, kad kaip tai ypač išryškėjo šeštadienio mitinge prie sporto rūmų, TSKP Lietuvoje seniai buvo pagrindinis politinės diversijos ir karinio šantažo koordinatorius. Šiandien didžiumoje Lietuvos miestų ir rajonų veikia partiniai komitetai, į kuriuos įtraukiami (neretai ir sekretorių pareigoms) kariškiai, ir Jazovo įsakymai, Pugo nurodymai, Gorbačiovo dekretai, kurie dabar Maskvoje kepami kaip blynai, jiems yra grynas džiaugsmas ir dangaus mana. Tiesa, turim mes pakankamai politinių astronomų, kuriems ir šiandien kalbos apie Maskvos ar TSKP grėsmę – tai bandančių dėmesį nuo savęs nukreipti Lietuvos komu-

nistų manevras, nes TSRS tuoj griūsianti, o į Gorbačiovo dekretus niekas nekreipias dėmesio. Jeigu ir dabar, po tokio LKP susinaikinimo (aš tebemanau, kad ji privalėjo išverti iki nepriklausomybės pripažinimo), kas nors kalbės apie TSKP fiktyvumą, man rodos, to nebebus galima pripažinti tik politikos klaida. Nors ir už tokias politines klaidas, kaip priešlaikinis TSKP ignoravimas, Rusijos kaip mūsų globėjos išaukštinimas – irgi negali būti atleidžiama.

Štai apie šiuos ir kitus panašius mūsų savivokos ir politikos dalykus pagaliau prabilta ir parlamente. Ir nors deputatas Vagnorius griežtai pareiškė, kad parlamentas nesvarstomas, pokalbis išėjo labai įdomus ir vertingas ir iš jo jau dabar galima padaryti daug protingų mūsų darbo patobulinimų. Diskusija buvo tikrai neeilinis mūsų politinio gyvenimo įvykis, sumažinęs įtampą dar vienoje mūsų gyvenimo srityje. Čia noriu atkreipti dėmesį į du ten užkabintus dalykus. Parlamento darbas yra svarstytinas, ypač jei tai daro pats parlamentas. Tebesanti parlamento neliečiamumo nuostatai – tai TSKP CK neliečiamumo atšvaitas. Kas iš to išėjo – žinom. Užtat mes turim būti nusiteikę

Lietuvoje...

Vitalius Zaikauskas

- **SIEMET** Vilniuje per vienuolika mėnesių užregistruota 7443 kriminaliniai nusikaltimai (36% daugiau nei pernai).
- **VILNIUJE** steigiami tradicinio kankliavimo kursai.
- **LIETUVIŲ** Tautininkų Sąjungos Kauno skyrius gruodžio 15 d. susitiko su miesto visuomene.
- **KAUNO** savivaldybė pritarė kad Lietuvos Šaulių Sąjungai būtų grąžintos jiems priklausiusios patalpos Kaune, Laisvės alėjoje.
- **PADIDINTOS** palūkanos termininiams indėliams taupomosiose kasose (bankuose). Už terminius indėlius, laikomus nuo 1 iki 3 metų bus mokama 5 %, nuo 3 iki 5 metų – 7 %, 5 ir daugiau – 9 % metinių palūkanų.
- **DRUSKININKŲ** savivaldybė nutarė nebetransliuoti SSSR TV antrosios programos. Vietoje jos žiūrės vietinės ir satelitinės televizijos programos.
- **LINKUVOJE** nupjautas kryžius su užrašu "Viešpatie, laimink Lietuvą".
- **TRŪKSTA** muilo, kiaušinių, kojinių, degtukų. Dabar Lietuvos banke nėra monetų (lapeikų). Pavojus vaikų taupyklėms – į jas žiūri tėveliai.
- **ISTEIGTA** Didžiosios Britanijos – Lietuvos Bendrija
- **PANEVĖŽYJE** bus renkama "Miss Aukštaitija".
- **GRUODŽIUOSE** paminėtas Mariaus Katiliškio dešimtąsios mirties metinės. Prie namo, kuriame jis gimė, atidengta memorialinė lenta.
- **VILNIUJE** gruodžio 14 d., Lietuvos, Estijos ir Latvijos kultūros ministrai pasirašė bendradarbiavimo sutartį.
- **VILNIUJE** gruodžio 11 d. Kultūros ir meno institute įvyko mokslinė konferencija "Prūsijos kultūra". Dalyvavo svečiai iš Vokietijos, Lenkijos ir kitų šalių.
- **KAUNE** gruodžio 11 d. prasidėjo tradicinis dramos teatrų festivalis, kuriame bus parodyti visi naujausi pastatymai.
- **VILNIUJE** įvyko visuotinis žmogaus teisių Lietuvos asociacijos steigiamasis suvažiavimas.
- **VILNIAUS** gausių šeimų bendrija "Vilniaus šeima" piketavo prie Aukščiausios Tarybos. Šia akcija norėta pareikšti nepasitenkinimą paramos šeimai valstybinių pašalpų įstatymu.
- **SMARKIAU** pasnigus Vilniuje, gruodžio 10 d., pirmadienį sutriko eismas. Labai trūksta gatvių priežiūros technikos, o dar ir atsakingų tarnautojų.
- **GRIŠKABŪDYJE** gruodžio 15 d. pažymėtos kalbininko Jono Jablonskio (Rygiškių Jono) 130-sios gimimo metinės.

**DVI KELIONĖS Į LIETUVĄ
PER RYGĄ
IŠ BOSTONO ir NEW YORKO**
– lėktuvo kainos ten ir atgal.

\$801.00 PER KOPENHAGĄ:

Sąlygos: Oro bilieto pirkimas 30 dienų
prieš išskridimą;
Kelionės ilgis: mažiausiai 7 dienos,
ilgiausiai 21 diena.

\$855.00 PER HELSINKI:

Sąlygos: Oro bilieto pirkimas 21 dieną
prieš išskrendant;
Kelionės ilgis: mažiausiai 7 dienos,
iki 90 dienų.

Šiais skrydžiais gali pasinaudoti
asmenys vykstą į Lietuvą su iškvietimais
ir tie, kurie nori keliauti privačiai.

**ŠV. KALĖDOS IR
NAUJI METAI LIETUVOJE:**

\$1,599.00 14 DIENŲ KELIONĖ #1225
gruodžio 22 d. iki sausio 4, 1991:
11 naktų Vilniuje, 1 naktis Helsinkyje.
Finnair linija per Rygą.

NAUJI METAI LIETUVOJE:

\$1,499.00 14 DIENŲ KELIONĖ #1280
gruodžio 29 d. iki sausio 11, 1991:
11 naktų Vilniuje, 1 naktis Helsinkyje.
Finnair linija per Rygą.

Smulkesnės informacijos ir lankstinukams kreipkitės į

BALTIC TOURS
77 Oak St., Suite 4
Newton, MA, 02164
Tel. 617 965 - 8080 Fax 617 332 - 7781

viską – tame tarpe ir parlamentą, ir net pačią tautą – ugdyti. Ko neleisim niekam – tai neigti pačio parlamento buvimo būtinybės. Neleisim niekam iš užsienių ar iš penktosios kolonos kalbėti apie parlamento paleidimą ir naujo, atseit geresnio rinkimą. Šis turi mums padėti ateiti iki Nepriklausomybės pripažinimo, kai ko atsakydamas, kai ką įgydamas, bet ne keičiamas nauju. O kad taisyti yra kas, rodo jo paties grupuočių laiminami kai kurių vadnamųjų visuomeninių organizacijų išpuoliai pagaliau ne tik prieš vyriausybę, bet ir prieš Aukščiausiosios Tarybos Prezidiumą ir Pirmininką.

Tokie štai mes vyksim ketvirtadienį deryboms.

Manau, nieko iki tol neatsitiks, kad negalėtume išvykti.

Bet, atrodo, gruodžio 13 bus įjungti didžiausios įtampų matavimo dizonometrai.

Atrodo, parvažiuosime su kažkuo, ką turėsime vadinti ultimatumu. Ne politiniu, tur

būt. Greičiau ekonominiu. Kitaip tariant, su gyvybinius buvimo interesus liečiančiu reikalavimu ar reikalavimu puokšte. Susitarimų paieška, atrodo, bus paversta reikalavimų reiškimu. Kils, matyt, klausimas apie derybų vedimo būdą. Visa tai turės svarsityti Aukščiausioji Taryba. Ją taranuojant įvairioms visuomeninėms jėgoms. Bet taip pat įdėmiai stebint ir tautai. Tad lukterkim.

Žiema šiomet kaip nedažnai ankstyva. Kaip pasakytų vienas mūsų rašytojas: gražiai pasnigo ant mūsų gražaus gyvenimo...

Ryt vyriausybė tarsis, ko kiu būdu geriausiai užtikrinti kiekvienam šmogui gyvybiškai būtinų produktų minimumą. Ir kitais svarbiais klausimais.

Žodžiu, viskas tampa žymiai paprasčiau, kai pasidaro aišku, kad bandymas dar kartą mus prispausti prasidėjo. Tada lieka taip pat paprastai laikytis.

KRAITIS

Birutė Mikenienė

Kaip pavasario paukščiai vienas paskui kitą sugrįžta į Tėvynę, nešdami dvasinį lobį, sukrautą per sunkų darbą, pasiryžimą ir atkaklumą, mūsų išeiviai iš Vakarų.

Architektų sąjungos parodų salės nušvitusios mielos mis mūsų akiai spalvomis ir formomis: spalvotos grafikos ir tapybos paveikslais, architektūrinių projektų ir statinių fotografijomis tai architekto Edmundo Arbo (Arbačiausko) architektūros ir laisvalaikio meno darbų paroda.

Architektas Edmundas Arbas kilęs iš Žaslių valsčiaus, Karsokų kaimo. Iš Lietuvos išvažiavo baigęs Kauno Technikumą, studijavęs ekonomikos mokslus Vilniaus universitete. Architektūros mokėsi Vienoje ir Stuttgarte, baigė JAV. Dirbo įvairiose architektūros projektavimo kompanijose, dalyvavo architektūros konkursuose ir laimėjo pirmų ir kitokių premijų, bendradarbiauja amerikiečių profesiniuose žurnaluose, taip pat ir JAV lietuvių spaudoje, kaip "Technikos žodis", "Lietuvių enciklopedija", "Aidai", "Lietuvių dienos" ir kt., skaito paskaitas architektūrine tematika, yra aktyvus visuomenininkas: Amerikos ir pasaulio lietuvių inžinierių (architektų) centro valdybos vicepirmininkas, lietuvių fronto bičiulių tarybos vicepirmininkas, Baltic studies ir rezoliucijoms remti komiteto generalinis sekretorius, American Institute of Architects AIA ir International Platform Association narys.

Su žmona poete, dramaturge ir prozaikė Ale Rūta Arbiene-Nakaite, 23 grožinės literatūros leidinių autore, užaugino dvi dukras ir sū-

nų. Vyresnioji Violė Elena Arbaitė jau nuo šių metų rudens darbuojasi Kauno Vytauto Didžiojo Universitete, sūnus Arimantas E. Arbas, Tucsan'o Universiteto neurologijos profesorius, palaiko ryšius su Lietuvos medikais. Jaunesnioji duktė Rasa Emilija – dizainerė menininkė.

Architektų sąjungos parodų salėje Ed. Arbo darbai su lietuviškos architektūros išraiška – tai Lietuvos ambasada Brazilijos sostinėje, lietuvių namų tipinis projektas, altorius Šv. Kazimiero Los Angeles lietuvių bažnyčioje, Šv. Jono koplytėlės perspektyva, įvairių gyvenamųjų namų tipiniai projektai ir daugelis kitų.

Akį traukia architektūrinė kompozicija "Laisvės aukuras", kuris labai tiktų ant kurios Vilniaus ar kitos Lietuvos vietinės kalvos. Tai lyg du stilizuoti paukščiai ar maldai sudėtos rankos, po kuriomis rusena pagoniškas aukuras, o virš rankų senovinis stilizuotas Vytis ir kryžius. Tai savitas ir didingas dėkingumo simbolis už Nepriklausomybę po 50-ties slogių kančių metų. Pasakytum, tai Trijų kryžių originali lietuviška paralelė. Architekto sumanymas – balto betono su žėrinčio mineralo priemaišomis rankos, iš pažemės pašviestos aukuro ugnies su raudonu Vyties fonu ir sidabro kryžiumi švytėtu, džiugintų mūsų širdis ir keltų mūsų sielas.

Originalus ir, atrodo, nebrangus faneros ir gelžbetonio prifabrikuotų plokščių bažnyčios projektas. Architekto Arbo vienas iš kūrybos credo – išryškinti Lietuvos gamtos grožį, architektūriniais statiniais jo nepa-

Premjerė Kazimiera Prunskienė apdovanoja architektą Edmundą Arbą tautine juosta.

žeidžiant ir nesudarkant. Ir šioje bažnyčioje besimeldžiantys jaustųsi lyg gamtoje: sienos–langai pratęstų žmogaus dvasinį ryšį su gamta ir jos Kūrėju.

"Kiekvienas žmogus savaip praleidžia laisvalaikį," – sako architektas. Jo laisvalaikio meno darbai – tai gėlės, gamtovaizdžiai, aliejus ant drobės, abstraktai, šaržai, kaip savo parodos eksponatus suskirstė ir pavadino pats kūrėjas. Čia žydi aguonėlės, aitrų vasaros pabaigos medumi kvepia nasturtos, šakojasi vėdrynai, puikuoja išdidžios lelijos raudonoj puodynėj, groja ganyklos muzikantai, siūruoja geltonas kviečių laukas, primargintas liepos mėnesiu kvepiančių žydraakių rugių gėlių; čia ir miško idilija su stimele, gervėm ir gegutėm, čia skamba pavasario sonatos, žydi sodai Galaktikoj, čia subtiliai prislopintomis spalvomis ir "mano jaunystė ir malda". Nors beveik pusė šimto metų, kai autorius toli nuo Tėvynės, tačiau vaikystės ir jaunystės šviesieji įspūdžiai visam gyvenimui paliko šventi ir gyvi.

Neužgaulūs, geranoriški, pasakytum su meile nupiešti rašytojo A. Gustaičio, J. Gliados, B. Railos, B. Brazdžionio dailininko V. Vizgirdos ir kitų žymių žmonių durtiniai šaržai – artimiausi šeimos nariai žmonos yra piešiami kaip svarbiausi bendraatoriai kuriems piešėjas atiduoda lygiaverčią pagarbą. Toks šiltas su tėviškės laukų gėlelėmis, su dviem pelėdžiais kais dvigubas paties architekto su žmona rašytoja Ale Rūta Nakaite šaržuotas autoportretas.

Architektas džiaugiasi, jog didelė dvasinė atgaiva atvažiuoti į Tėvynę. Ne mažesnė dvasinė atgaiva ir mums pažinus tų atvažiuosiu žmonių dvasios kraičio grožį.

KALĖDINĖ DOVANA LIETUVAI

Šie metai buvo istoriniai ne tik Lietuvai, bet ir išeivijai. Su Lietuvos nepriklausomybės atstatymu atsivėrė ir naujos galimybės toli nuo Lietuvos gyvenantiems savo Tėvynei padėti. Pirmiausias bandymas masiniai teikti Lietuvai pagalbą įvyko šią vasarą, kai Lietuvių Katalikų Religinė Šalpa pasiuntė iš New Yorko 40 pėdų konteinerį pilną dvidešimt tonų "Knygų Lietuvai".

Nuo tos pirmos siuntos, per praėjusius šešis mėnesius Lietuvių Katalikų Religinė Šalpa yra padengusi transporto išlaidas trim "Knygos Lietuvai" konteineriam, kurie ėjo per Caritas ir pusę išlaidų dviem "Knygos Lietuvai", kurie buvo skirti Lietuvos Martyno Mažvydo Nacionalinei Bibliotekai.

Sekantis bandymas buvo su vaistais ir medicinine aparatūra. Per savo "Gyvybė Lietuvai" programą, LKR Šalpa per praėjusį pusmetį yra parūpinusi \$1,000,000 medicininės paramos, kuri buvo gabenama ir lėktuvais ir laivais. Vaistus priėmė ir juos dalina Caritas. LKR Šalpos Reikalų Vedėjas kun. Kazimieras Pugevičius nesenai lankydamasis Lietuvoje grįžo patenkintas su Caritas sąžiningo vaistų dalinimo sistema. "Pagal receptus išduota apie 1,445 ligoniams 42.450 vaistų dozių, tame tarpe aprūpinta insulinu 245 žmonės, kuriems išduota 2.450 insulino flakonų. Išduodant vaistus užrašoma ligonio pavardė, adresas, telefonas. Šie sąrašai saugomi Caritas būstinėje Kaune. Kiti medikamentai išduoti vyskupijų Caritas skyriams ir atskiroms ligoninėms, pagal atskirus raštus, kurių kopijas čia pridėdame", pranešė iš

Lietuvos gydytojai R. Mačiulaitis ir A. Pliūra. Trisdešimt trys pridėti lapai įrodė, kad LKR Šalpos parūpinti vaistai nukeliavo per visą Lietuvą nuo Panevėžio iki Kėdainių iki Marijampolės ir Utenos. Vis toliau vykdant "Gyvybė Lietuvai" programą, gruodžio 10 d. iš Detroito į Kauną išplaukė didžiulis amerikiečių šalpos organizacijos World Medical Relief konteineris pilnas aparatūros įsteigti Caritas diagnostinę kliniką. Ši dovana buvo išgauta Lietuvos Vyčių, Caritas ir LKR Šalpos jungtinėmis pastangomis. Vyčiai sumokėjo transporto išlaidas. Siuntos vertė: \$679.000.

LKR Šalpos išdininkei Marijonai Skabeikienei lankantis Lietuvoje spalio mėnesį teko aplankyti ligonines, našlaičių namus ir senelių prieglaudas. Jos pranešimai iš Lietuvos apibudinantys tragiškas sąlygas, kuriose dirbama, paskatino LKR Šalpą tuoj pat organizuoti humanitarinę pagalbą, kuri pasiektų Lietuvą šių Kalėdinių švenčių metu. Buvo numatomas vienas konteineris knygų ir vienas drabužių, vaistų ir žaislų našlaičiams, seneliams ir tremtiniams.

Kai pradėjo plaukti pakietai ir dėžės pilnos gėrybių iš visos Amerikos į New Yorką, susidarė ne tik du konteineriai, o keturi. Savanoriai dirbo rūšiuodami, tvarkydami ir pakuodami suaukotus drabužius ir žaislus. Ne-trūko ir talkos iš Lietuvos. Šis projektas apjungė ne tik New Yorko lietuvių, bet ir daug platesnę išeivijos organizacijų grupę. Dalykus siuntė ir Clevelando BALFas ir Amsterdamo Vyčiai ir Bostono SOS Vaikai ir visa eilė kitų naujų ir senų organizacijų. Sandėliavimui veltui patalpas parūpino New Yorko Kasa ir Kultūros Židinys.

Užsibaigus viskam, tenka tik džiaugtis, kad mūsų išeivija nepagailėjo nei laiko, nei daiktų, nei širdies šiai "Kalėdinei Dovanai" Lietuvai. Tai truputis Amerikos šilumos Lietuvai, kuriai stovi sunki žiema prieš akis, ypač jei papūstų šaltesni vėjai iš rytų. Norintys padėti padengti nemažas susidariusias transporto išlaidas, gali tai padaryti siųsdami aukas:

Lithuanian Catholic Religious Aid-KALĖDOS, 351 Highland Blvd., Brooklyn, New York 11207.

Visos aukos, ir didelės ir mažos, yra giliai įvertinamos.

Rasa Razgaitienė

Maironio muziejuje Kaune. Iš kairės: Eugenija Lašienė, muziejaus direktorė Aldona Ruseckaitė, Vida Mickienė, Dalia Kuizininė ir arch. Edmundas Arbas, svečias iš JAV.

NEPAMIRŠKITE
ATNAUJINTI
DIRVOS
PRENUMERATĄ

Lietuvos irkluotojai prieš varžybas Bostone.

L. Kulbienės nuotr.

Lietuvos irkluotojai Bostone

Šių metų spalio 21 dieną Bostone įvyko 25 jubiliejinė Head-of-the-Charles irklavimo regata. Šias rungtynes pradėjo ir iki šios dienos organizuoja Cambridge Boat Club nariai, pasikviesdami į pagalbą daugybę savanorių. Dalyvių ir valčių skaičiumi tai yra didžiausia vienos dienos regata pasaulyje. Šiemet dalyvavo 3930 sportininkų iš Amerikos, Kanados, Pietų Amerikos ir Europos. Pirmą kartą į šią regatą buvo pakviesti ir Lietuvos irkluotojai, Lietuvos Respublikos Aukštojo Sportinio Meistrizmo Mokyklos (ASMM) vyrų ir moterų aštuonvietės.

Sportininkai, įveikę visas Maskvoje sudarytas kliūtis, spalio 19 dieną pasiekė New Yorką. Kartu su irkluotojais atvyko jų treneriai – K. Bartkus ir A. Mikšys. Sportininkų delegacijai vadovavo Lietuvos Sporto Departamento generalinis direktorius A. Raslanas ir ASMM direktorius G. Vileita. Svečių tikslas buvo ne tik dalyvauti regatoje, bet taip pat užmegzti ryšius su Amerikos bei kitų šalių irkluotojais.

Aerodrome juos pasitiko Bostono apylinkės bendruomenės atstovai, kurie išnuomotais automobiliais pervežė sportininkus į Bostoną. Čia, jau artėjant vidurnakčiui, juos pasitiko Bostono Jaunimo Sąjungos atstovai ir šeimos, kurios maloniai sutiko apnakvydinti ir prižiūrėti sportininkus. Po kelių sveikinimo žodžių visi išsiskirstė poilsui.

Sekantį rytą sportininkai susirinko į dalyvių registracijos vietą atlikti šis privalomus formalumus, o taip pat apžiūrėti nedidelę irklavimo įrengimų ir suvenyrų parodą.

Po pietų, lygiai 24 valandos iki lenktynių pradžios, irkluotojai turėjo galimybę išbandyti Northeastern universiteto paskolintas valtis ir susipažinti su vingiuota, še-

šiais tiltais pabalnota lenktynių trasa. Išbandymą apšunkino ir tai, kad upėje buvo tiršta kitų valčių, kurios atvyko į Bostoną savaitę ar kitą anksčiau ir stengėsi išnaudoti paskutinį vakarą prieš lenktynes.

Nors Naujoji Anglija ir garsi savo kaprizingais orais, tačiau varžybų rytas išaušo saulėtas ir šiltas. Pūtė lengvas vėjelis ir Cambridge Boat Club balkone švelniai plevėsavo visų šalių dalyvių vėliavos. Garbingoje vietoje, centre, matėsi ir mūsų trispalvė. Regatos atidarymo metu nuskambėjo "Lietuva, Tėvyne mūsų..." ir irkluotojai pradėjo savo jėgų išbandymą.

Varžybos prasideda 8:30 iš ryto. Pradžioje lenktyniauja silpnesnės universitetų ir irklavimo klubų komandos, o taip pat brandaus amžiaus sportininkai bei veteranai. Kadangi Charles upė yra gana siaura, tai valtis yra paleidžiamos po vieną kas 10 sekundžių. Valčių paleidimo tvarka nustatoma pagal praėjusių metų regatoje laimėtą vietą. Valtis, kuri savo grupėje pernai laimėjo pirmą vietą, gauna teisę plaukti pirma, ir t.t. Varžybų kulminacija būna 4 val., kai į startą yra išrikuojamos čempionų kategorijos vyrų bei moterų aštuonvietės. Šioje rungtyje nėra jokių apribojimų ir paprastai dalyvauja stipriausios aštuonvietės iš daugelio pasaulio šalių. Jų tarpe ir išsiriškiavo Lietuvos sportininkai. Kadangi lietuviai čia atvyko pirmą kartą, vyrams buvo duotas 23 eilės numeris (iš 38 valčių), o moterims – 25 iš 30-ties. Kuo didesnis eilės numeris ir dažnai įveikti upės vingius ne pačiu trumpiausiu keliu. Taigi, prieš Lietuvos komandas buvo nemažas būrys valčių.

Atėjo ilgai laukta 4 valanda ir viena po kitos tolumoje pasirodė vyrų aštuonvietės.

Jas garsiais raginimais lydėjo beveik 200 tūkstančių žiūrovų. Jų tarpe – pasipuošusi tautinėmis spalvomis – nemaža grupė Bostono lietuvių. Pagaliau pasirodė ir Lietuvos vyrų aštuonvietė. Lietuviams besiriant pro Cambridge Boat Club vėl suskambėjo mūsų himnas ir irkluotojai buvo palydėti šiltais plojimais. Moterų aštuonvietė taip pat buvo sutikta himnu ir ne mažiau entuziastingais raginimais bei plojimais. Abi mūsų komandos atrodė labai gerai susiirklavusios ir buvo grynas malonumas jas stebėti. Tai tikrai pasaulinės klasės sportininkai.

Kai paskutinė aštuonvietė pabaigė savo sunkų, 3 mylių kelią, teisėjai pradėjo skaičiuoti rezultatus. Vyrų tarpe pirmą vietą laimėjo PENN AC Rowing Assn. iš Pensilvanijos, antrą Nottingham County RA iš Anglijos. (Jų eilės numeriai, tarp kitko, buvo 1 ir 2). Lietuvos vyrai užėmė aštuntą vietą. Moterų tarpe pirmas dvi vietas užėmė Bostono irkluotojos, o lietuvaitės buvo penktos.

Tai yra labai sėkmingas Lietuvos irkluotojų pasirodymas. Nei viena valtis dar nėra laimėjusi šią regatą pradėdama lenkynes su dideliu eilės numeriu. Kelių metų bėgyje irkluotojai bando išsikovoti geresnę starto poziciją ir tada realiai pretenduoja į pirmąsias vietas. Kadangi lietuviai užėmė aukštas vietas, jie, pagal varžybų nuostatus, užsitikrino pakvietimą sekantiems metams ir vyrai varžybas pradės aštuntoje vietoje, o moterys – penktoje. Taigi, sekančiais metais jau galime laukti ir pergalių. Reikia tikėtis, kad sportininkams pavyks atvykti bent keltą dienų anksčiau prieš regatą ir turės užtenkamai laiko pailsėti bei pasiruošti lenktynėms.

Nors Lietuvos Irklavimo Federacija nėra Tarptautinės Federacijos narė, tačiau pakvietimas dalyvauti šioje re-

KVIETIMAS

Maloniai kviečiame visus į
Šv. Jurgio parapijos bendras
Kūčias

pirmadienį 9:30 v.v.

24 Gruodžio 1990

Auka 10 dol., vaikams iki 12 metų
amžiaus – veltui.

Rezervacijos ir bilietai sekmadieniais po sumos parapijos salėje tel. 361-9555 ir klebonijos raštinėje tel. 431-5794 savaitės dienomis.

Šv. Jurgio Parapijos Taryba

PARAMA DIRVAI

Atnaujindami prenumeratą ir
kitomis progomis Dirvai
aukojo:

A. Milūnas, Downers Grove . 5.00
St. Maurukas, Algonquin ... 10.00
A. Stempužienė, Cleveland .. 5.00
O. Bruskys, Chicago 5.00

gatoje ir geri sportininkų pasirodymai garantuoja, kad ne už ilgo Lietuva taps pilnateise FISA nare. Tikslas yra dalyvauti Barselonos Olimpiadoje su mūsų trispalve. Regatos metu, delegacijos vadovai A. Raslanas ir G. Vileita susitiko su Amerikos Irklavimo Federacijos Direktore Paula Oyer, regatos organizatoriais bei vietinių laikraščių korespondentais. Taip pat buvo užmegzti ryšiai su keliais universitetais.

Po regatos, irkluotojai, treneriai ir delegacijos vadovai buvo pakviesti į Bostono Lietuvių Piliečių klubą, kur šeimininkai ir svečiai apsimažė simbolinėmis dovanėlėmis ir šiltais žodžiais. Mielos šeimininkės pakvietė visus prie saldimynų stalo ir neužilgo visi vėl skirstėsi poilsui. Sekančias kelias dienas sportininkai praleido susipažindami su Bostono žymybėmis, o taip pat apsilankė Cape Code apylinkės lietuvių bendruomenės suruoštame priėmime. Juos visur globojo Bostono jaunimas ir šeimos, pas kurias jie buvo apsisostę.

Po atsisveikinimo vakaro Brighton'o Lietuvių Klube ir jaunimo apdovanoti išradimais dovanėlėmis, spalio 26 dieną irkluotojų delegacija buvo pristatyta į New Yorką ir išlydėta namo, į Lietuvą.

Šios nemažos grupės žmonių priėmimas reikalavo ne mažai piniginių išlaidų ir paaukoto laiko. Nuoširdus ačiū Bostono bei apylinkių lietuviams ir organizacijoms už jų suteiktą paramą. Tikimės, kad sekančiais metais vėl galėsime padėti mūsų sportininkams atvykti, matysime dar gausesnį būrį žiūrovų ir visi bendrai galėsime atšvęsti Lietuvos irkluotojų pergalę.

Aidas Kupčinskas

E. Matulevičienė,
Worcester 50.00
J. Slivinskas, Indianantic 10.00
G. Žemaitis, Cleveland 15.00
J. Vizbaras, Dorchester 5.00
V. Abramikas, Springfield ... 5.00
P. Bartkus, Newbury 5.00
B. Paulionis, Cleveland 15.00
T.B. Blinstrubai, Chicago ... 30.00
S. Čipkus, Willowick 10.00
E. Balanda, Cleveland 5.00
A. Pimpė, Chicago 10.00
J. Mikalavičius, Haven 15.00
A. Adomonis, Osterville ... 100.00
Vl. Tervydis, Collinsville 5.00
A. Tėvelis, Ancaster 25.00
Pr. Michelevičius,
St. Petersburg 25.00
A. Pimpė, Chicago 20.00
M. Vansauskas, Lyons 25.00
A. Juodvalkis, Chicago 25.00
T. Mečkauskas, Lansing 10.00
Iz. Malakauskas, Watertown 5.00
J. Venckus, Central City 5.00
A. Vasis, Cleveland 5.00
V. Numgaudas, Harbert 20.00
R. Bužėnas, Los Angeles ... 75.00
L. Garbačiauskas, Wasaga ... 5.00
S. Vaškys, St. Petersburg 15.00
V. Valiukas, Bay Harbor ... 10.00
Iz. Oksas, Los Angeles 10.00
J. Rumbutis, Geneva 5.00
J. Ulpienė, Dorchester 5.00
G. Galinauskas, Hanover ... 10.00
K. Rimas, Chicago 5.00
A. Mackuvienė, Cleveland . 25.00
J. Bezys, Winipeg 5.00
A. Kalvaitis, Ormond
Beach 25.00
J. Kuncaitienė, Sarasota 10.00
J. Damiliauskas, Stamford . 10.00
Ig. Stankus, Cleveland 10.00
A. Visockis, Palos Hills 15.00
A. Yankus, Rochester 25.00
S. Jurgilas, Rancho Santa ... 25.00
R. Nemickas, Highland 10.00
J. Jukūnas, Beverly Shores . 25.00
D. Siliūnas, Pompano
Beach 100.00
Vl. Miklius, Honolulu 25.00
L. Vaičiūnienė, Chicago' ... 25.00
M. Ambrose, Mt. Airy 25.00
D. Nagrodski, Woodbridge ... 5.00
J. Cijunskas, Cleveland 5.00
A. Milaknis, S. Monica 10.00
A. Karsokas, Cleveland 5.00
J. Penkiūnas, Baltimore 10.00
Br. Macijauskienė,
Sunny Hills 75.00
O. Mučinskienė, Boston 10.00
O. Vilėniskienė,
Dorchester 50.00
St. Smalžys, St. Petersburg . 20.00
J. Nausėda, Woodland
Hills 25.00
Br. Tiškus, Collinsville 15.00
A. Česonienė, Linwood 5.00
R. Vidžiūnienė, Valencia ... 75.00
K. Sakalienė, Surfside 10.00
A. Vagelis, Worcester 25.00
S. Jakubonienė, Chicago 5.00
A. Vaitiekaitis, Detroit 5.00
St. Pačiulis, Kenosa 5.00
A. Balasevičius, Cleveland ... 5.00
D. Sodeika, Torrance 5.00
K. Balas, Cleveland 10.00
Pr. Pakalniškis, S. Monica . 10.00
J.J. Daugėlai, Ormond B 25.00
R. Petrulis, Ft. Lauderdale . 25.00
J. Savaitis, Sunny Hills 15.00
J. Brantas, Millbury 5.00

Visiems aukotojams
nuoširdžiai dėkojame.

• **OHIO GUBERNATORIUS** ir ponia Dagmar Celeste atsiuntė Dirvos redaktoriui sveikinimą su Šventėmis ir linkėjimą sėkmės Naujuosiuose Metuose.

• **INGRIDA BUBLIENĖ** – IB Communications prezidentė, grįžo iš Lietuvos po sėkmingų pasitarimų su Lietuvos Parodų Rūmų direkcija, liečiant abiejų organizuojama Pirmąją Pasaulinę Sporto Reikmenų parodą Vilniuje. Šią parodą su dideliu entuziazmu remia Lietuvos Vyriausybė, Aukščiausioji Taryba, Pasaulio Lietuvių žaidinių komitetas ir įvairios sporto įmonės Lietuvoje.

Lietuvos Parodų Rūmų direktorius Aloyzas Tarvydas pradėdamas pasitarimą pareiškė: šis įvykis bus istorinis mūsų padangėje, nes pirmą kartą į mūsų Parodų Rūmus atvyks laisvojo pasaulio firmos su savo eksponatais.

Paroda numatoma 1991 m. liepos 22 - 26 dienomis Vilniuje, prieš Lietuvos organizuojamas Pasaulio Lietuvių Žaidynes.

• **CLEVELANDO PEN-SININKŲ KLUBO** susirinkimas įvyks 1991 m. sausio mėn 9 d. (trečiadienį) 2 val. p.p., Lietuvių namų viršutinėje salėje. Klubui nariai ir pensininkai nepriklausantieji klubui, maloniai kviečiami sausio 9 dieną su svečiais atvykti į pirmą 1991 metų susirinkimą ir prie skanių pietų stalo, draugiškoje nuotaikoje praleisti popietę.

• **TAUTYBIŲ SAJŪDŽIO** kalėdinis pobūvis bus šeštadienį, gruodžio 22, Hofbrau Haus restorane. Čia dalyvaus naujasis Ohio valstijos gubernatorius George Voinovich su žmona, bus pagerbti maltietis Paul Mifsud, sėkmingai vadovavęs Voinovich rinkiminei kampanijai, bei vokiečių kultūros centro Lenan parke vadovas Frank Awender ir Ohio valstijos seimelio narys slovakas Jim Petro.

Tautybių Sąjūdžio pirmininkas yra mums gerai pažįstamas Ralph Perk. (js)

• **STUMBRAS** – Kauno vokalinis vienetas, pakviestas Clevelando vyrų okteto, atskrenda į JAV prieš Naujuosius Metus. Čia jie atliks trumpą dainų programą Clevelando Lietuvių Namuose rengiamame Naujųjų Metų sutikime ir sausio 6 d. duos pilną koncertą Dievo Motinos parapijos salėje. (js)

• **ALT S-gos** Clevelando skyriaus metinis susirinkimas įvyks 1991 m. sausio 20 d., sekmadienį, 4 val. p.p. Lietuvių Namuose Čiurlionio kambary. Bus svarbūs pranešimai ir naujos valdybos rinkimai.

Valdyba kviečia visus narius ir bendraminčius gaučiai dalyvauti.

APARTMENT FOR RENT
LAKE SHORE – 185 St. Area. Large, modern, 1 bedroom apt. Appliances, air cond., carpeted. Garage incl., Quiet bldg.. Lease \$325 per month.

tel. 338-3205

Iš pasitarimų Vilniuje ... Už galo stalo Parodų Rūmų direktorius Aloyzas Tarvydas, jo dešinėje Ingrida Bublienė bei kiti parodos rengimo nariai. Stalą puošia Amerikos ir Lietuvos vėliavos, simboliu bendrų pastangų ryžto Lietuvoje.

DIRVOS VAJUS CLEVELANDE

Dirvos 75 metų sukakties proga, š.m. liepos 1 d. ALT S-gos Clevelando skyriaus gegužinėje vajeaus komitetui aukojo šie asmenys:

R. Bublys	5.00
J. Balbatas	10.00
B. Garliauskas	5.00
P. Kaunas	5.00
K. Vaičieliūnienė	5.00
A.R. Petrauskiai	5.00
L. Nagevičienė	5.00
p. Mažonienė	5.00
p. Bartkuvienė	5.00
V.S. Gedgaudai	10.00
V.D. Ramoniai	5.00
p. Jakaitis	2.00
Dr. V.E. Čeičiai	50.00
Z. Dučmanas	10.00
B. Bernotas	5.00
J.E. Malskiai	5.00
D. Dundurienė	5.00
V. Plečkaitis	10.00
E. Stepas	5.00
H. Stasas	5.00
Dr. V. Bložė	5.00
J.A. Kazėnai	5.00
B. Gaidžiūnas	10.00
J. Gudėnas	5.00
V. Apanius	10.00
D. Čipkienė	10.00
Dr. J. Stankaitis	15.00
J. Račylienė	5.00
A. Raulinaitienė	20.00
P.K. Šukys	20.00
V. Januškis	10.00
Z. Obelenis	10.00

V. Staškus	5.00
Dr. J. Skrinska	10.00
E. Klimas	10.00
B. Klimas	10.00
E. Stempuzienė	5.00
J. Citulis	5.00

V. Alkaitienė	5.00
G. Juškėnas	25.00

Visiems aukotojams Clevelando Vajeaus Komitetas dėkoja.

Gruodžio 31 d., pirmadienį

IŠKILMINGAS NAUJŲ METŲ SUTIKIMAS,

Clevelando Lietuvių Namų Salėje,

Pradžia: 7 val. vakaro:

1. Kokteiliai
2. Programa: – Vokalinis vienetas "Stumbras" iš Lietuvos.
3. Šilta vakarienė su vynu.
4. Nemokamas baras.
5. Johnny Singer orkestras.
6. Šampanas – Naujų Metų Sutikimas; – Sveikinimai, gera nuotaika, muzika ir šokiai.

Stalus rezervuoti pas Namų vedėją Nijolę Motiejūniene, tel. 531-2131.

Visi maloniai kviečiami dalyvauti. **Kaina \$35,- asmeniui.**

Rengia: *Lietuvių Namai ir Čiurlionio Ansamblis*

LITHUANIAN RADIO PROGRAM

SVEIKINA

VISUS SAVO KLAUSYTOJUS
RĖMĖJUS IR BIČIULIUS

ŠV. KALĖDŲ IR NAUJŲJŲ METŲ PROGA
LINKĖDAMI GERIAUSIOS KLOTIES IR
DŽIAUGSMO JŪSŲ DIENOSE

TEBŪNIE ARTIMAS KELIAS Į LAISVĄ TĖVYNĘ!

JUOZAS STEMPUŽIS
PROGRAMOS VEDĖJAS

Lietuvių Radio Valandėlė • 4249 Lambert Rd. • Cleveland, Ohio 44121

SLA 14 ir 477 kuopų metinio susirinkimo, įvykusio Clevelando Lietuvių namuose gruodžio 9 d., dalyviai. 14 kuopai vadovauja Zenonas Dučmanas, o 377 kuopai Donaldas Šukis.

V. Bacevičiaus nuotr.

DIRVA

• **DIRVA** sveikina visus bendradarbius, skaitytojus, bičiulius ir rėmėjus su Šv. Kalėdomis ir linki daug laimės, sėkmės ir geros sveikatos Naujuose 1991 metuose.

Šis Dirvos numeris yra paskutinis šiais metais. Sekantis numeris išeis po švenčių – sausio 3 dieną.

• **BRONIUS NAINYS**, "Pasaulio lietuvių" redaktorius, susižeidė ir guli ligoninėje. Jis atsiprašo skaitytojų, kad jo redaguojamo žurnalo gruodžio mėn. numeris kiek suvėluos. Linkime jam greičiau pasveikti.

• **"ŠIAURĖS ATĖNAI"**, Vilniuje leidžiamas laikraštis, atsiuntė Dirvai kalėdinį sveikinimą. Redakcijos narė Alė Zakarauskienė linki Dirvai laimingų Naujų Metų. Ačiū už sveikinimą ir linkėjimus.

PROFESIJŲ KONFERENCIJA.

Korp. Neo-Lithuania Vyriausioji Valdyba jau trečietais metais iš eilės ruošia profesijų konferenciją liuksusiniame Olympia Resort, Oconomowoc, Wisconsin. Ši kartą konferencija įvyks 1991 m. sausio mėn. 18-21 dienomis.

Programoje numatyta pranešimai iš įvairių mokslo sričių. Pranešimus darys profesionalai čia mokslus baigę ir praktiškai dirbą savo specialybėse. Šeštadienis yra skiriamas įvairių profesijų

sesijoms, o sekmadienis laisvas visokiems užsiėmimams: slidinėjimui, tenisui, maudymuisi ir t.t. Programa bus įvairi, pritaikyta visiems, jauniems, ir vyresniems korporantams ir jų šeimoms.

Studentams (keturi kambarėje) tik 125 dol., be to pirmieji 10 užsiregistravę gauna 50 dol. nuolaidą ir sekantys 10 – 25 dol. nuolaidą, o visiems kitiems (dviese kambarėje) 180 dol.. Į tą kainą įeina: trijų naktų nakvynė, šeštadienį pietūs ir vakarienė, sekmadienį "brunch" ir vakarienė, vienai dienai "lift ticket", įėjimas į "health spa" ir viena valanda "indoor tennis or racquetball".

Kviečiami paskutiniųjų metų gimnazijos moksleiviai ir pradedantys studijuoti studentai, taip pat visi jauni ir seni.

Atvykstame penktadienį sausio 18 d. vakare ir grįžtame pirmadienį sausio 21 d. po pusryčių.

Skubėkite registruotis, sutrumpinkite žiemą praleisdami savaitgalį malonioje atmosferoje.

Registruotis pas kol. Jurgį Lendraitį 12513 E. Navajo Dr. Palos Heights, IL. 60464, Tel. 708-388-2041.

Korp. Neo-Lithuania
Vyriausioji Valdyba

• **VYTAUTAS TREČIOKAS**, Weathersfield, Ct. užprenumeravo Dirvą A. G. Grikiui. Sveikiname naują skaitytoją.

Mielam Draugui

Dr. VINCUI ŠIRMENIUI

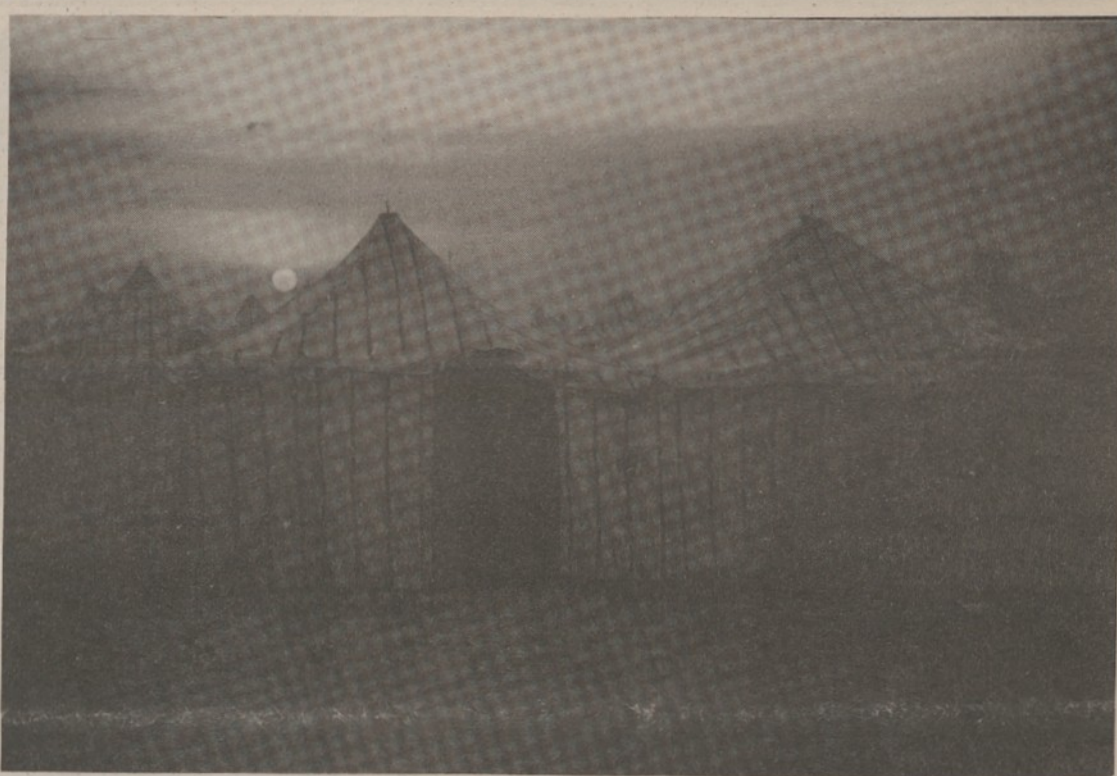
taip nelaiku pasitraukusiam iš mūsų tarpo, žmonai GIEDREI, sūnui RYČIUI ir šeimai reiškiamo gilią užuojautą ir kartu liūdime.

Edmundas, Aldona
Drukteiniai

LIONGINUI PEČIŪRAI

mirus, skausme likusią žmoną, mūsų mielą sesę JŪRATĘ, dukras AUSTĘ ir GINTĘ su vyru nuoširdžiai užjaučiame ir kartu liūdime jų didžios netekties sielvarte.

Vyresniųjų Skaučių Židiny
Detroite

Teka saulė P. Arabijos dykumoje, naujai pastatytas palapinių miestas. Taip gyvena ten suvežta JAV žemės pajėgų ir aviacijos kariuomenė.

Dirvos vajui aukos

JUBILIEJAUS VAJAUS KOMITETAS išd. Ona Daškevičienė, 7254 S. Troy St., Chicago, IL 60629, tel. (312) 778-7864 – **GAVO ŠIAS AUKAS:**

J. Lesčinskis, Dorchester, MA 15.00
V. Labanauskas, Twisp 5.00
J. Adomaitis, Tinley Park ... 75.00
Lietuvių Fondas 2,000.00
Korp. Neo-Lithuania 1,000.00
J. Lendraitis, Chicago 100.00
Prel. J. Prunskis, Chicago ... 75.00
Prel. I. Urbonas, Gary 50.00
Šimuliai, Chicago 50.00
P. Vėbra, Chicago 50.00
Dr. Valaitis, Chicago 65.00
V. Adamkus, Chicago 80.00
AV. Markevičius, Santa Monica 150.00
J.V. Černius, Verdi Oak ... 100.00
L. Tumas, Santa Monica ... 50.00
V. Deveikis 20.00
M. Mikėnienė Los Angeles 10.00
R. Kerr 10.00
Vincas Stokas 10.00
L. Dovydaitis, Los Angeles 10.00
K. Naudžius, Los Angeles .. 50.00
V. Vidugiris, Palos Verdi 150.00
D. Butkienė, Mission Viejo .. 5.00
Z. Brinkienė, Los Angeles . 40.00
P. Norkus 25.00
P. Pretkus 25.00
R. Mulokas, Chatworth ... 100.00
V. Sirutis, Los Angeles 25.00
B. Aras, Los Angeles 25.00
J. Jukus, Etobicoke 100.00
M. Račys, Toronto 50.00
A.P. Kvedaras, Toronto 50.00
V. Daugelavičianė, Weston 25.00
Kulnys, Toronto 20.00
E. Kuchalskis, Toronto 20.00
E. Senkuvienė, Toronto 25.00
St. Jokubaitis, Toronto 10.00
Dr. A. Barkauskas, Scarborough 20.00
S.B. Sakalas, Toronto 50.00
E.H. Stepaitis, Toronto 50.00
Augustinas Kuolas, Oakville 50.00
V. Skirgaila, Weston 20.00
Marija Railienė, Toronto ... 50.00
Albino Railos mirimo metinių proga
B. Abromaitienė, Toronto ... 75.00
Mečio Abromaičio atminimui
V. Kalenmdrienė, Westo ... 25.00
B. Tamulionis, Toronto 40.00
Lietuvių kredito kooperatyvas "Parama", Toronto 200.00
ALT S-GOS Philadelphijos skyrius 200.00
V. Bagdonavičius 10.00
V. Banevičius 10.00
Pr. Baras 10.00
P. Didelis 10.00
A. Dilba 10.00

J.K. Kauliniai 20.00
J. Lukas 10.00
J. Melnikienė 10.00
L. Norvaišienė 10.00
E.A. Pešteniai 5.00
J. Stelmokas 10.00
A. Valius 10.00
Br. Vigelio atminimui 20.00
Vyt. Volertas 25.00
I.V. Matoniai 30.00
V. Tamošiūnas 75.00
V. Staškus 25.00
S.S. Šimoliūnai 125.00
J. Alantienė 25.00
E. Bulotienė 50.00
A. Zakarkienė 40.00
E.A. Misiūnai 50.00
B.M. Gražuliai 20.00
Kun. A. Babonas 20.00
A. Poderienė 20.00
A.B. Sukauskai 25.00
S. Barkus 10.00
A.A. Ramučio J. Bulotos metinių proga 50.00
P. Račkauskas 100.00
A. Kantautas 25.00
St. Mankus 130.00
ALT S-gos Bostono skyrius 1000.00
A. ir E. Griauzdės 40.00
A. ir G. Baniuliai 100.00
J.P. Rentelis 200.00
R. M. Vertas 100.00
J. A. Rasys 75.00
Br. Veitas 25.00
N.N. Danutės Senikienės atminimui 1000.00
K. ir G. Trečiokas 500.00
Dr. B. Paprockienė 200.00
P. Stravinskis 200.00
K. Nemickas 200.00
B. Sveikienė 100.00
A. ir Dr. M. Žemaičiai 100.00
B. Šilas 100.00
V. ir V. Misiūnai 100.00
D. ir R. Botėnai 100.00
B. Lukas 100.00
M. ir Z. Raulinaičiai 100.00
A. ir J. Simučiai 100.00
Tautos Fondas (J. Valaitis pirm.) 100.00
A. ir A. Sperauskai 100.00
R. Bitėnas 80.00
J. Andrušis 80.00
A. Diržys 75.00

L.B. New Yorko Apygarda (V. Alksninis – pirm.) 75.00
A. ir I. Vakseliai 75.00
H. Bitėnas 50.00
K. Kuprėnas 25.00
J. Kiznis 20.00
G. Kumpikas 70.00
I. ir J. Veblaitis 100.00
A. ir J. Vebeliūnas 50.00
R. Vaičaitis 40.00
M.R. Shalins 50.00
Irena Vakselis 16.00
VISIEMS AUKOTOJAMS NUOŠIRDŽIAI DĖKOJAME.

• **BRONĖ IR JONAS ZDANIAI**, Hartford, Ct., atnaujindami Dirvos prenumeratą, pridėjo auką 25 dol. Ačiū.

• **DANUTĖ VENC-LAUSKAITĖ**, Wolcott, Ct., atnaujindama Dirvos prenumeratą, pridėjo auką 20 dol. Ačiū.

• **RŪTA KLEVA VIDŽIŪNIENĖ**, LŽS pirmininkė, Valencia, Ca., atnaujindama Dirvos prenumeratą, pridėjo auką 75dol. Ačiū.

• **ANTANAS VAGELIS**, Worcester, Mass., senas viltininkas, švęsdamas savo 75 metų sukaktį, bendramžei Dirvai atsiuntė auką 25 dol. Ačiū.

• **ROMAS PETRULIS**, Ft. Lauderdale, Fl., atnaujindamas Dirvos prenumeratą, pridėjo auką 25 dol. Ačiū.

• **ALGIRDAS SPE-RAUSKAS**, Pomona, N.Y., atnaujindamas Dirvos prenumeratą, sukakties proga pridėjo auką 100 dol. Ačiū.

NEPAMIRŠKITE ATNAUJINTI DIRVOS PRENUMERATĄ

JEI JUMS REIKIA UŽDENGTI STOGĄ, PATAISYTI AR PAŠALINTI VARVĖJIMĄ, KREIPKITĖS Į

LATVIAN ROOFING

Cleveland telef. (216) 521-2182

DARBAS ATLIEKAMAS GREITAI IR SAŽINGAI. Dengiame stogus apartamentams, Hot roofs. Tvarcome kaminus ir vandens nutekėjimo vamzdžius, dedame po stogu kablius kontroliavimui ledo užsikimšimo. Taip pat atliekam dailidės darbus. **MARTINS ir GUNARS KAULINS** Lakewood, Oh.